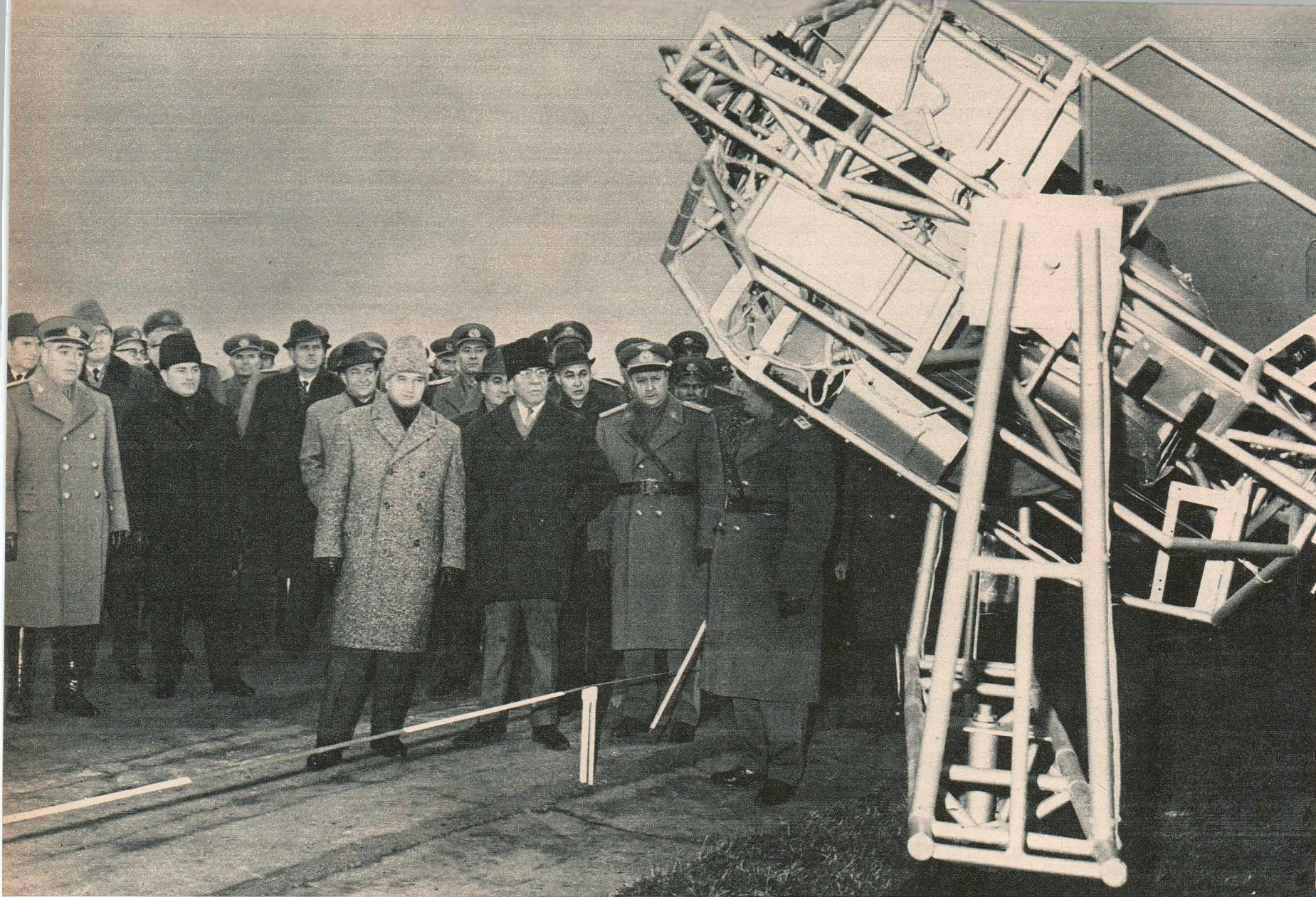

51
'70

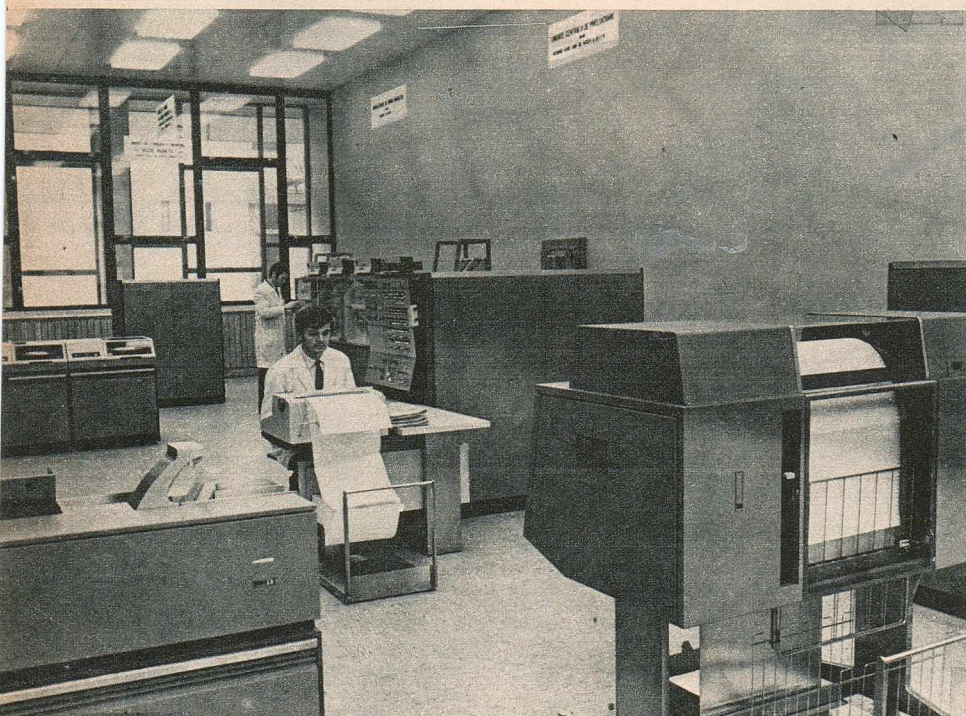
FLACĂRA

ANUL XIX
NR. 811
19 DECEMBRIE 1970

Marti, 15 decembrie, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat, comandant suprem al forțelor noastre armate, împreună cu alți conducători de partid și de stat, a vizitat Expoziția principalelor realizări în domeniul cercetării științifice și producției de tehnică militară. Expoziția ilustrează, practic, realizările obținute în dotarea tehnico-militară a armatei noastre populare pe linia sarcinilor trasate de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Adunarea activului de bază al forțelor armate din 1967 și Consfătuirea cadrelor de bază din M.F.A. din 1970 de a se extinde producerea în țară a tehnicii militare moderne de luptă.

Legarea nemijlocită a studiului universitar de sfera productivă — abordarea și rezolvarea unor teme de producție prin largă participare a unor colective de studenți și cadre didactice — se desfășoară pe un teren fertil și la Academia de studii economice. Recent, catedra de calcul a Facultății de calcul economic și cibernetică economică a fost dotată cu un sistem de calcul automat I.B.M. 36 040 care oferă posibilitatea rezolvării unor probleme de interes major pentru economia țării.

Stratosferă la... domiciliu. Zone vaste ale oceanului stratosferic, imagini din Golful Persic, Siberia Centrală, Oceanul Atlantic sau din alte locuri ale planetei noastre pot fi recepționate și la București mulțumită stației de recuperare a imaginilor, un complex și modern organism electronic primit recent din partea Organizației meteorologice mondiale. Noua stație sporește sensibil posibilitatea prognozei meteorologice pe teritoriul României.

Vă înfățișăm alături un colț al expoziției «Cutezătorii», deschisă de curând la Palatul pionierilor din București. Standurile găzduiesc un bogat material etnografic, folcloric, arheologic, colecționat de către micii noștri prieteni în numeroasele lor drumetii prin țară.

COLOCVIUL NAȚIONAL DE PEDAGOGIE:

matematica — „limba latină“ a științelor moderne

Străvechea Alma mater a Centrului universitar-București a găzduit, la începutul săptămânii, festivitatea de închidere a ultimei manifestări din gama acțiunilor prin care țara noastră a marcat Anul internațional al educației: Colocviul național de pedagogie, cu tema — «Cercetarea interdisciplinară a învățămîntului».

Remarcabilă manifestare științifică, prin faptul că a elaborat un plan de cercetări privind sistemul de învățămînt din țara noastră, ea a prilejuit, concomitent, un valoros schimb de opinii între specialiștii români și renumiți pedagogi din Bulgaria, Cehoslovacia, R.D. Germană, R.F. a Germaniei, Iugoslavia, Norvegia și Ungaria. La lucrările acestei reuniuni acad. Miron Nicolescu, președintele Academiei Republicii Socialiste România, a subliniat, printre altele, importanța matematicii în contextul științelor actuale. «Dacă în trecut — a spus domnia-sa — limba latină constituia lanțul diferitelor discipline, astăzi matematica a devenit obiectul de bază în cercetarea interdisciplinară. De altfel, a precizat președintele Academiei, însemnătatea matematicii în acest sens a fost subliniată cu mult înainte de savanți ca Descartes și Leibnitz. N-a subliniat însuși marele Marx că o disciplină devine știință în momentul matematizării ei...?»

▲ Acad. Miron Nicolescu, președintele Academiei Republicii Socialiste România.

BIENALA '70 DE PICTURĂ ȘI SCULPTURĂ

Un număr de aproximativ 400 de lucrări (300 picturi, 100 sculpturi) încearcă să prefigureze — în marea expoziție din sălile Dalles — stadiul actual de evoluție a artelor noastre plastice, să confirme bogăția de individualități și modalități artistice existente, în momentul de față, în această zonă de creație. O explozie de culoare, lumină și forme, servind comunicării unor idei generoase — iată sensul și rațiunea bienalei de la Dalles.

BRAȘOV, ZĂPADĂ, TURISTI...

Brașovul, centru al turismului montan românesc, a făcut cunoștință cu prima zăpadă a sezonului, drept care pirțile de schi ale frumoasei lui «anexe», Poiana-Brașov, au început să cunoască animația de zile mari. Brașovul este cunoscut pentru surprizele pe care, periodic, le face oaspeților săi: ba un nou teleferic, ba un nou hotel «Teleferic» ca cel inaugurat zilele acestea tot la Poiana-Brașov.

Fotografie de Gh. BĂNUȚĂ

Există vreo legătură între artă și asistența medicală de urgență? Depinde de dumneavoastră, dar e bine să o evitați. «Inamicul» — cofetăriile Capitalei — ne pregătește pentru sărbătorile de iarnă un bombardament intens cu opt tone de fantezii din ciocolată, frișcă, derivate de zahăr, pain d'Espagne și alte explozive care, ingerate excesiv, ne pot produce și... zile amare. Singura salvare ce ne rămîne este propria cumpărare, ce va fi pusă la grea încercare de opere de artă ca cele ticluite de maeștrii laboratoarelor cofetăriei «Scala».

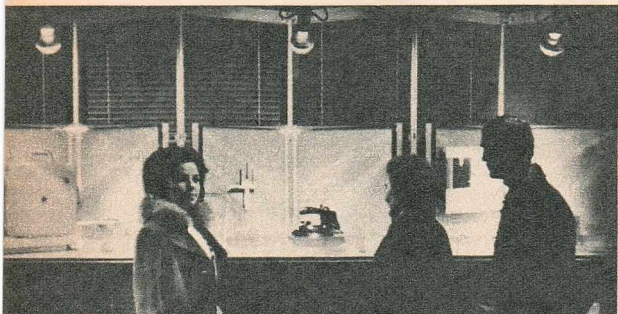
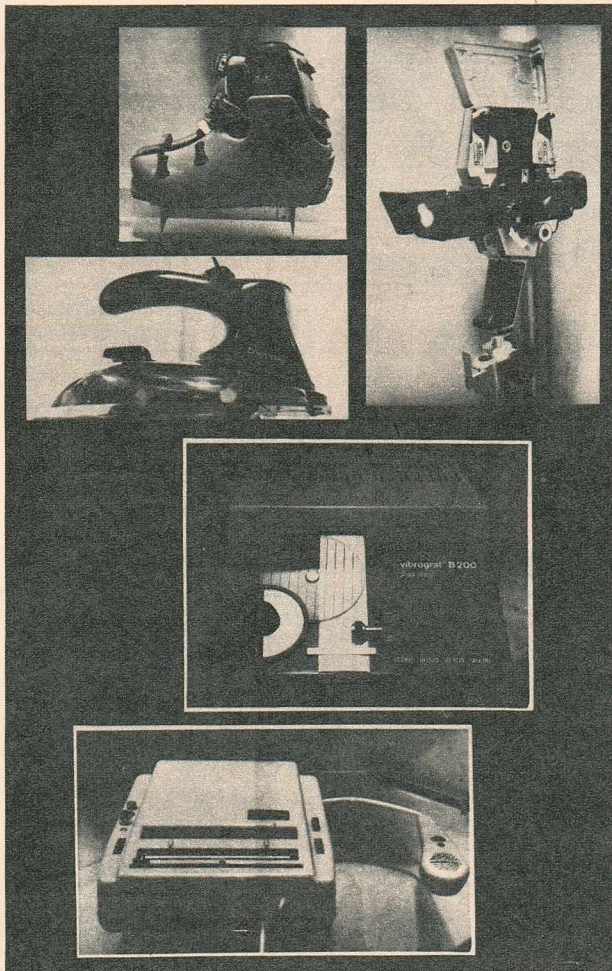
SAPTE ZILE ÎN IMAGINI

„INDUSTRIAL DESIGN“ ÎN ELVEȚIA

Cînd mașina de scris Olivetti și-a făcut intrarea în Muzeul de artă modernă din New York, toată lumea se întreba: un obiect industrial este o operă de artă? Acum nimeni nu mai pune o asemenea întrebare... Concepția formelor industriale, promovarea formelor noi, adaptarea formelor la toate nevoile vieții moderne preocupă pe toată lumea. Industrial Design — după cum demonstrează și expoziția elvețiană — promovează funcționalul și frumosul în același timp. Un punct de vedere «optic» guvernează proiectantul, dar și constructorul. Expoziția de la Ateneu demonstrează că în anonimitatea producției de masă pe scară industrială unele produse pot avea și caracter național. Cele elvețiene, prin caracteristicile lor, sînt o îmbinare armonioasă de «gîndire clară și rațională, de conștiință a formei optime și de soliditate». De la ventilul de radiator la picup; de la bocancii de schi la ceasuri; de la recipiente de coloranți la balanța pentru analize etc., toate obiectele tind să fie nu numai utile, dar și realizate în forme atrăgătoare.

...De ce elvețianul se întîlnește în viața de toate zilele cu un număr relativ mare de obiecte bine executate? O întrebare la care se răspunde: silit de veacuri să obțină mult cu mijloace puține, elvețianul a dezvoltat o puternică conștiință a calității. . .

ÎN TURNEU: BALETUL OPEREI BUDAPESTANE

Moment de regal artistic pentru iubitorii bucureșteni de balet: turneul baletului Operei din Budapesta — instituție avînd venerabila vîrstă de 130 de ani, dar menținîndu-și forma și formele coregrafice în cea mai strălucită tinerete. Pentru a doua oară oaspețele noastre, baletul budapestan ne pune la dispoziție acum — prin «Spartacus», «Chopiniana», «Laurenția» și «Mandarinul miraculos» — argumentele premierii sale la Festivalurile internaționale de dans de la Paris, cu «Steaua de aur» pentru cel mai bun ansamblu coregrafic. Nu avem aici decît spațiul unor călduroase aplauze scrise, care se adresează cu precădere balerinilor Fülöp Viktor, Szumnak Vera, Rona Viktor și Orosz Adél.

NU VOM AJUNGE (SPERĂM) ACI, DAR...

...dar problema poluării atmosferice a căpătat și în țara noastră — o dată cu avîntul dezvoltării industriale — noi și periculoase dimensiuni. La 22 decembrie se deschide la București, sub auspiciile Comisiei pentru combaterea poluării din cadrul Academiei Republicii Socialiste România, prima manifestare științifică din țara noastră consacrată acestui subiect de arzătoare actualitate.

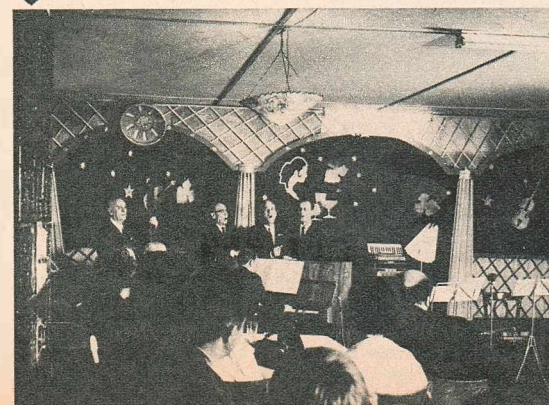
«Urmările economice și fiziologice ale poluării atmosferei sînt mult mai extinse decît par la prima vedere: ele produc daune, uneori greu estimabile, florei, faunei și peisajului, agriculturii și creșterii vitelor, operelor de artă (afectînd marmura, «mîncînd» zidurile etc.) și înseși instalațiilor industriale — ne-a spus conf. dr. ing. Călin Adrian Vasilescu, din partea Comitetului de organizare a conferinței. Dar, firește, problema nr. 1 rămîne omul însuși. Se apreciază că în zonele afectate de poluarea atmosferică viețuiesc 14% din locuitorii României. Și încă o cifră, aproape uluitoare: s-a calculat că în București, la o intersecție în care «pe roșu» staționează 15 automobile (trei pe un rînd, cinci în «adîncime»), concentrația de oxid de carbon pînă la 1,5 m deasupra nivelului străzii atinge, în momentul respectiv, 4 la mie. Evident, aceeași cifră se realizează de mai multe ori într-un ceas. Or, la o supunere continuă pe durata unei ore, o asemenea concentrație de gaz ar ucide un om! Pe nesimțite, căci oxidul de carbon, după cum se știe, este insipid, incolor și inodor. Nu se ajunge aci fiindcă expunerea nu este continuă, dar urmările fiziologice nefaste se acumulează...»

Vom reveni pe larg în paginile revistei asupra problemelor pe care le pune țării noastre acest «blestem» al civilizației industriale.

L. N.

Membrii clubului sibian «Independența» reinvie, cu prilejul unor seri intitulate «Să-mi cînti cobzar...», tulburătoarea dulceață a celor mai cunoscute cîntece de pahar și romanțe moștenite din bătrîni. Calmă, destinsă, atmosfera acestor seri de romanțe și poezie a ajuns să atragă magnetic ascultători de toate vîrstele.

OCTAVIAN COTESCU, actor a cărui cotă artistică este mereu în creștere. Îl puteți vedea, zilele acestea, în noua premieră a Teatrului «Bulandra»: «Acești nebuni fățarnici» de **T. Mazilu**.

Fotografie de **S. STEINER**

Prezentarea artistică:
Alexandru FRANCISC

FLACARA. Redacția: București, Piața Științei 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 41 12. Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Științei».

ADIO, CHARLIE...

...bun-venit, **Liliana Tomescu**! În sfârșit, după câțiva buni ani de secetă, un rol ce servește din plin harul tumultuos și verva inteligentă ale acestei actrițe. După «Puricele în ureche» se pare că această voioasă comedioară a americanului **G. Axelrod** — trecută prin furcile caudine ale umorului galic semnat de **Barillet și Grédy** — va face cel mai mare succes de casă al teatrului (bun!) de bulevard (regia: **George Rafael**). Cam tot ce-și dorește omul obosit după o zi de muncă, pentru o seară de deconectare: zîmbet, surpriză, puținel amor, nițică morală, o picătură de vis, altă de ironie. Și toate servite cu o eleganță ce ni se pare, vai, demodată, în avantajul femeilor! Nu vă mai spun deci că **Liliana Tomescu** intruchipează post-mortem un crai fermecător, reîncarnat, spre pedeapsă, în trupul unei gingașe și vulnerabile făpturi feminine; nu vă spun, mai ales, prin ce peripeții trece alături de **Dorin Varga**. Știu că tot veți face roadă la un bilet în plus ca să aflați singuri...

Pensionarul **Iosif Steimetz** din Oradea a consacrat realizării acestei machete peste 2 000 de ore de muncă efectivă. Folosind unelte simple ca menghina, foarfeca, ciocanul, iar ca material, tabla de alamă, autorul a avut răbdarea să confecționeze peste 1 600 de piese care i-au dat posibilitatea să reconstruiască la scară redusă monumentală clădirea a Ateului român.

FRIG! ADIO FOTBAL!

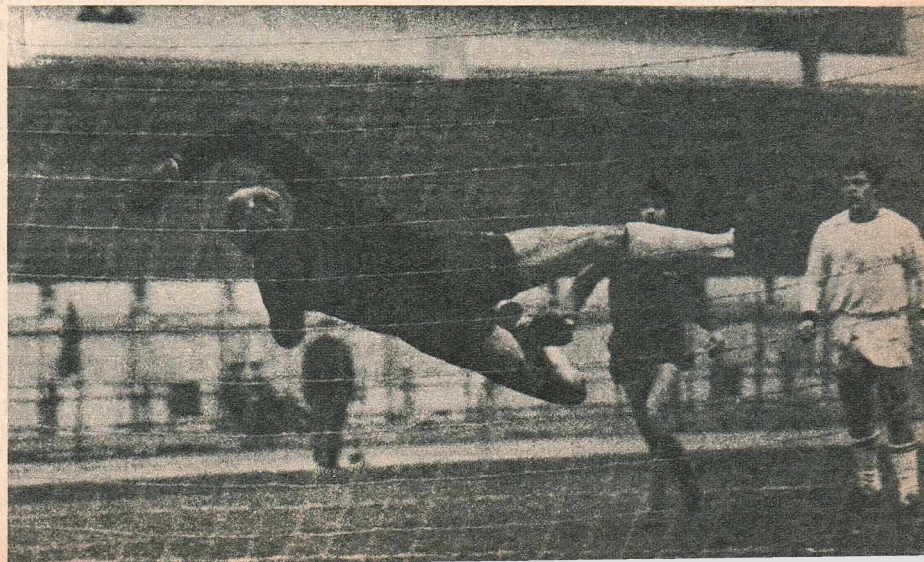
Cine a spus că fotbalul îl creează 22 de jucători care aleargă pe un gazon verde? Eroare! Fotbalul, ca orice mit, îl creează spectatorii prin patima care-i face să inunde stadioanele, să aclame, să conteste și să fie triști. Dar iarna alungă pe spectatori de pe stadioane cum alungă și pe păsările câmpiei. Numai că spectatorii hibernează lângă sobe, amintindu-și de niște meciuri care puteau fi splendide, de gerurile lui decembrie când tremurau în paltoane și visează o echipă ideală care să marce un sac de goluri.

Frig! Frig! Vinturile și ninsorile își cîntă uverturile. Adio fotbal! Dar de ce adio? Mai bine la revedere!... Pînă în 14 martie 1971!

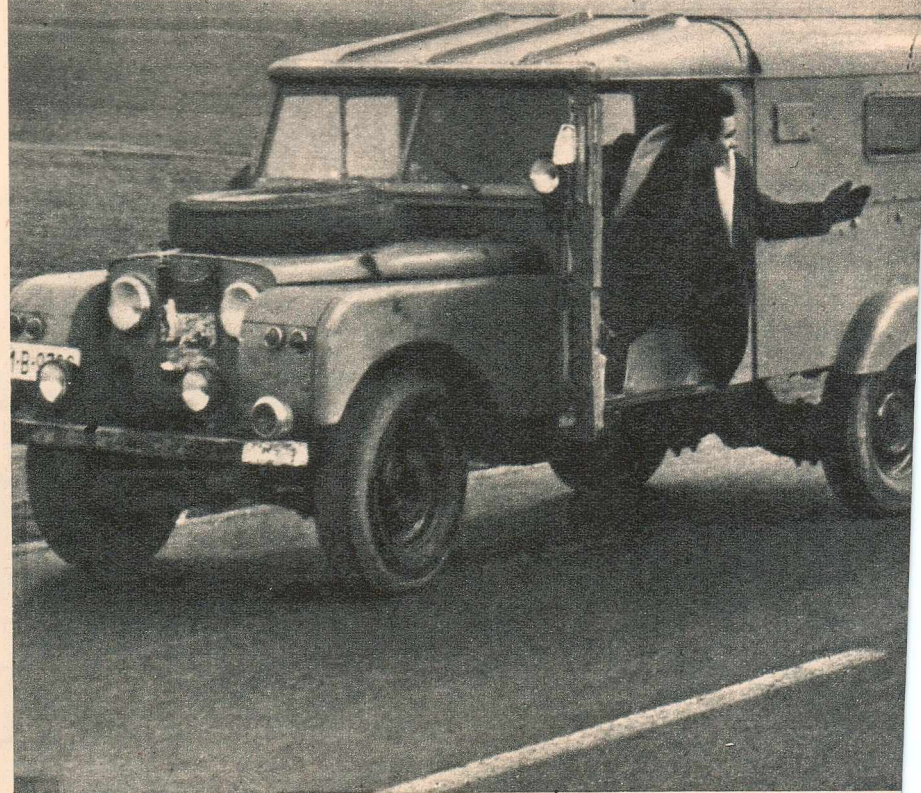

TREI SĂPTĂMÎNI DE VACANȚĂ

Simbătă 19 decembrie, după ultima oră de curs, atît elevii cît și studenții vor intra în vacanța de iarnă. Sîntem bucuroși să anunțăm totodată că, anul acesta universitar, numărul de locuri în tabere și excursii este sensibil sporit. Tineretului școlar i s-au amenajat, de pildă, tabere de sezon pe Valea Prahovei, iar colegilor lor mai mari din universități și institute, la Timiș, Păltiniș și Lacu Roșu, sau în unele cabane situate la Mălăiești, Bunloc, Rodbav, Piatra Mare. De asemenea, prin intermediul secțiilor județene de învățămînt și al filialelor Biroului de turism pentru tineret, ei vor putea vizita locuri istorice, monumente, case memoriale. Ediția 1970 a vacanței de iarnă consemnează că numărul elevilor care merg în tabere și excursii a crescut, anul acesta, cu 4 000. Concomitent, taberelor studențești li s-a mărit capacitatea de cazare cu încă 4 000 de locuri, comparativ cu aceeași perioadă a lui 1969.

UN CONVOI SE PREGĂTEȘTE DE PLECARE...

de Mihai HETCO
Fotografii de Eugen IAROVICI

Orele 5 dimineața. Toamnă târzie, umezeală și vânt. Ceța învăluie încă dealul Filaretului. În jur, țipenie de om. Doar într-un târziu își face apariția un tramvai, gol și el, coborînd încet, cu precauție parcă, dealul. Sirenele de la Vulcan, de la Monetărie, anunță o nouă zi de lucru. Un grup de oameni pășind grăbit pătrund în incinta Autobazei 4-Filaret. Poartă cu dinșii sacoșe, sint îmbrăcați gros, gata parcă pentru un drum lung și anevoios. Aprind țigări, schimbă un cuvânt, două, apoi se îndreaptă spre un colț al autobazei, unde-i așteaptă înșirate în linie câteva zeci de «Tatre» puternice, uriașe, prevăzute cu remorci. Un ultim control al motorului, o ultimă încercare a odgonului de oțel ce leagă trainic de remorci, de «trailerere», cum sint numite aici, piesele uriașe, metalice ale căror contururi încă nici nu pot fi sesizate perfect în penumbra și ceata din jur, un ultim fum de țigară, o ultimă glumă... Convoiul se pune încet în mișcare. Mașina se încordează, motorul este ambreiat la maximum, coardele de oțel care susțin piesele metalice de zeci de tone se întind și vibrează, vibrează continuu, martore ale uriașului efort la care este supusă mașina... Încet, incredibil de încet, convoiul, ca o turmă de salamandre, se pierde la o încrucișare de drumuri. Începe o nouă zi la volan, începe o nouă cursă care va dura trei, patru, poate nouă zile. Mai încolo, în afara orașului, convoiul se va fracționa, mașinile urmînd fiecare un itinerar al ei, spre inima Ardealului sau spre Moldova de nord, spre șantierul din munți sau spre porturile Dunării. Oriunde, în orice colț de țară, pe orice șantier, în orice fabrică aflată în construcție, «Tatra», puternică, prevăzută cu trailer, își face apariția. A transportat cazanele energetice ale «Vulcanului», necesare termocentralei de la Mintia, de lângă Deva. Și rotorul, și paletele turbinei fabricate la U.M.G.B., cu destinația Porțile de Fier. A urcat înguste drumuri forestiere spre Lotru, transportînd virolele viitoarei conducte de aducțiune. A transportat... Dar cine ar putea reface, măcar cu aproximație, itinerarele acestor mașini care de ani și ani, într-o cursă fără de sfîrșit, duc pe șoselele țării uzine întregi?!

I-am întîlnit, mai bine-zis «i-am prins», între două curse, pe cîțiva dintre șoferii-conducători de trailerere, sus, pe dealul Filaretului, într-o dimineață friguroasă. Nu prea aveau timp de vorbă. Așteptau să se ridice ceata, să pornească în cursă. Erau patru, patru din cei treizeci de șoferi de elită cărora li se încredințează cele mai dificile transporturi. Vorbesc puțin, nu că ar fi morocănoși din fire, dar permanenta veghe la volan i-a marcat, i-a transformat în niște taciturni. Apreciază valoarea cuvîntului în funcție de eficacitatea sa. Acolo, în munți, cînd te prinde o furtună de zăpadă și mai ai și o pană de cauciuc, discursurile nu prea contează...

— De cînd lucrez? De vreo 20 de ani — îmi răspunde Franz Kiss. Și pe unde am fost? Dar pe unde n-am fost?!

Ride, destins pentru o clipă. Incitate, amintirile, îndepărtate ori recente, nu se lasă așteptate. N-a fost șantier industrial pe care să nu-l «bată». N-a fost șosea în țara asta să n-o străbătă. A transportat de la Sibiu, de la uzinele «Independența», virolele viitoarei conducte de la Lotru. Cum a ajuns pînă sus? Cîteodată, într-o singură zi; altădată, a stat pe drum o săptămînă... Se făcuse polei sus, la Ciunget. Mașina derapa. Virola — uriașă buclă de metal înaltă de cîțiva metri și cîntărind zeci de tone — se clătina amenințător. N-a mai putut să înainteze. A rămas pe loc, era un ger cumplit — de apuca cu mîna goală o bucată de fier, n-o mai puteai desface, o smulgeai cu carne cu tot — și-a trebuit să fie remorcat de vreo trei mașini. Pînă la urmă însă a ajuns sus, la Ciunget. Altă dată transporta utilajele unei fabrici de ciment ce se construia la Medgidia. Încărcase în incinta uzinei «23 August». Utilajul era enorm, lat de șase metri, cam tot atît cît măsoară și șoseaua. A mers «la pas», a ocolit poduri nu suficient de rezistente. Tot timpul cu atenția încordată. Tot timpul stăpînindu-și oboseala și nervii, după vreo opt-nouă ore petrecute la volan, mergînd cu o viteză medie de 16 km/oră, suportînd clacsonatul zecilor de autoturisme care, bineînțeles, vor să te depășească, se mai întîmplă să ai și nervi. Cu melanjorul înalt de 5 metri (atenție la sîrmele de înaltă tensiune!) a făcut de la Brăila la Reșița nouă zile, și cam tot atîtea de-acolo pînă la Galați, unde acesta urma să fie montat. Și nu de puține ori a dormit în cabină, fiindcă remorca uriașă nu are întotdeauna acces pe anumite străzi, iar graficul trebuie

Destinația: Aleșd. Colosul din fotografie, în greutate de 50 de tone, este un tub de moară de ciment. Cuvîntul de ordine: atenție, atenție permanentă, încordată!

«Cazanul este legat cum trebuie. Dar, știți dvs. cine s-a fript o dată... Cînd unul cam de mărimea acestuia a luat-o anul trecut la vale, ce-am mai pătimit! O zi întregă ne-am canonit să ne apropiem de el, să-l legăm bine, să-l tragem înapoi pe remorcă. Și mai și ploua cu găleata!» (Simion Cobian).

cu stricte respectat.

Pe Ion Seroviță l-am găsit inspectînd motorul «Tatrei» cu care avea să plece nu peste mult timp în cursă. O inspecție minuțioasă, urmată de alta similară, a trailerului. Sint obligatorii. Mai mult, sint vitale. 30 de ani de meserie. S-a specializat în transportul pieselor pentru rafinării. De menționat că toate podurile peste care a trecut aveau cam aceeași lățime. Își imaginează oricine cită atenție, cită măiestrie au fost cheltuite pentru ca piesa să ajungă cu bine la destinație.

— Care sint calitățile indispensabile unui șofer pe trailerere?

La întrebarea mea, Simion Cobian răspunde fără ezitare. «Să fie disciplinat, să se urce la volan odihnit, să aibă nervii tari, spirit de echipă. Vedeți, noi mergem totdeauna în convoi. Înainte o mașină, «o antermergătoare», cum o numim, care deschide calea trailerului semnalizînd orice posibil incident. Gîndiți-vă, transportăm piese de pînă la 60 tone, de multe ori pe șosele sau drumuri în pantă și în condiții atmosferice nu totdeauna favorabile. Fără o perfectă înțelegere între conducătorii celor două mașini nu se poate concepe o cursă».

...În ani, aceste tandemuri s-au sudat, s-au cimentat. În condiții nu de puține ori vitrege, s-au trecut examene ale curajului, probe de veritabil eroism. Interlocutorii mei narrează întîmplări, pentru profani de domeniul excepționalului, cu cel mai natural ton. Înzăpeziri, trailerere înșepenite în vîrf de munte, utilaje (exemplele în acest caz sint într-adevăr rarissime) care au rupt odgoanele și au luat-o razna, matahale de zeci de tone strivind totul la vale. Fiecare își poate relata multe, multe asemenea întîmplări. Ele sint inerente în cazul transportului unor giganti de oțel ce desfid și ignoră prin înălțime și greutate capacitatea șoselelor, rezistența podurilor. Anii de meserie i-au călît pe acești oameni, șoselele, eterna călătorie care este viața lor, i-au obligat să facă o triere severă a ceea ce este cu adevărat esențial în viață și ce nu. Un cămin unit, o atmosferă familială caldă, prietenia, opt ore de somn într-un pat bun, o mîncare bine gătită. Nimeni nu se întoarce cu mai multă dragoste acasă (poate doar marinarii ori aviatorii...), nimeni nu apreciază mai mult

ca acești eterni călători tihna și liniștea.

Întrebîndu-i dacă în timpul liber le place să călătorească, eventual la volanul unei «mașini mici» (șoferii de pe trailerere, șoferii de excepție, sint plătiți în consecință), am primit un singur și invariabil răspuns: «În medie, din șapte zile stăm în mijlocul familiei o zi. Vă imaginați că această unică zi din săptămîna este dedicată în exclusivitate căminului, copiilor, soției».

Și nimeni ca ei n-a avut privilegiul de a vedea în ani înălțarea unor noi citadele ale industriei, mereu altele, mai complexe, într-un ritm al construcției mereu accelerat. Cei 30 de șoferi ai Autobazei 4-Filaret sint nu numai martori ai industrializării socialiste a țării noastre, ei sint, am văzut, părtași la acest uriaș efort colectiv. Urmărind în timp itinerarele străbătute de uriașele «Tatre», s-ar putea realiza o hartă semnificativă, harta apariției, dezvoltării și punerii în funcțiune a tuturor obiectivelor economice mai importante din ultimele două decenii. Și nu este lipsit de semnificație nici faptul că gabaritul pieselor transportate pe trailerere a crescut enorm în ultimii ani, ajungîndu-se la coloși de peste 60 tone. Sigur, greutatea unei piese, mărimea ei, nu este un criteriu absolut de apreciere a importanței sale. Totuși, faptul că majoritatea acestor utilaje sint destinate unor obiective ale căror dimensiuni sint în directă proporție cu importanța lor economică, cum ar fi hidrocentralele de la Porțile de Fier și Lotru, termocentralele de la Mintia, diferitele fabrici de ciment, zahăr, rafinăriile, certifică aprecierea de mai sus.

*

... Un ultim fum de țigară, o ultimă glumă, o strîngere de mînă. Apoi pocnetul portierei, ambreiajul motorului. În dimineața ce-toasă, convoaiele se urnesc greoi, unul după altul. O nouă cursă începe, zile, săptămîni poate de veghe la volan, în bătaia vîntului, a ploii, a zăpezii. Harnicii cărăuși ai industriei au pornit din nou...

Călătorule grăbit, depășindu-i pe serpentinele munților, clacsonează în semn de salut, fă un semn prietenesc cu mîna către convoiul ce urcă încet, gîfînd parcă, trăgînd remorci cu piese ciclopice, cu piese cum nu s-au mai văzut.

de Petru ISPAS

CRISTU

...Stăteam ceva mai la vale de docuri, pe cheiul de piatră al Dunării, ascunși de stivele de cherestea care așteptau vasele pentru a-și lua drumul către cine știe ce parte a lumii. Erau scinduri de brad care mai păstrau încă în ele mirosul de pădure. Nici unul dintre noi, copiii care, cu nările dilatate de plăcere, trăgeam în piept mirosul de rășină, nici unul nu văzusem cu ochii munții acoperiți cu brazi. Singurii munți pe care li vedeam erau cei ai Măcinului. Dar nu-i consideram munți. Erau un fel de rest de munți. Ce-a mai rămas din ceea ce se spune că ar fi fost cei mai falnici din Europa. Singurul lucru bun pe care li-l recunoșteam era că, privindu-i, noi vedeam Europa. Și era suficient ca, stând acolo, pe malul Dunării, ascunși de stiva de cherestea și respirând aerul încărcat cu miros de rășină, imaginația s-o ia razna, scindurile transformându-se în vapor adevărat, iar noi într-un echipaj complet, fiecare știindu-ne sarcinile și funcțiile cu precizie, antrenându-ne cu toată seriozitatea într-un joc la care ne întorceam cu voluptate în fiecare zi de vară.

Și era printre noi un băiat pe care-l chema Cristu și pe care noi îl poreclisem când Ologul, pentru că avea amindouă picioarele paralizate, când Matematicianul, pentru știința lui excepțională în acest domeniu. Avea 11 ani. Îl căram cu rîndul pînă la Dunăre, și acolo îl instalam pe una din scindurile ieșite în afară. Avea cu el un calet și creioane. Avea o hartă și un compas. Și calcula totul cu seriozitate, cu atenție. Atunci nu-l băgam în seamă. Își făcea treaba lui, așa cum ne-o făceam pe-a noastră toți ceilalți membri ai echipajului: grav. Numai că el făcea o treabă adevărată. Calcula exact, și a doua zi verifica cu profesorul de matematică totul.

Era micul nostru fenomen, era mîndria mahalalei noastre. Știam că, din tot orașul, numai noi, cei de pe Dorobanți, aveam un Cristu, un băiat care gîndea totul în formule matematice.

În dimineața aceea ajunsesem primii la Dunăre. Încă de când îl căram în spate simțisem că ceva nu-i în ordine: era țeapăn, aproape rigid, devenise mai greu, mîinile nu i le mai simțeam calde, sub bărbie. Pumnii strînși se sprijineau, din ce în ce mai dureros, chiar în creștetul capului.

— Te-ai îngrășat, Cristule, te-ai făcut mai greu, măi Ologule.

M-a privit lung, trist, de undeva, de pe altă lume, și mi-a răspuns aproape plîngînd:

— Domnu' Jianu nu mai mă vrea.

Școala noastră avea șapte clase. Profesorul de matematică știa cît se cere pentru șapte clase și, evident, ceva în plus. L-a descoperit pe Cristu din clasa I și cinci ani i-a dat toată matematica pe care o știa, băgîndu-i în cap și ideea că el va ajunge cel mai mare matematician al țării și, dacă va apuca să studieze și în străinătate, chiar al lumii. L-a făcut să viseze, l-a făcut să sperde, să sperde poate mai mult decît trebuia. Și într-o zi i-a spus: «Ar trebui să mergi la domnul Jianu, eu nu mai am ce să te învăț». Cristu l-a privit lung, întrebător, puțin mirat. El simțise, ca și noi, că profesorul și-a asumat conștient o responsabilitate. Și am început să-l ducem la domnul Jianu. În prima zi l-am așteptat două ore. Când a ieșit, era tot numai lumină: «Mă, credeam că știu tot, dar nu sînt nici măcar la început. E ceva grozav...»

Cu vremea Cristu a început să se schimbe. De la o săptămînă la alta devenea mai tăcut, mai înstrăinat, preocupat parcă de ceva la care ajunsesse el și care trebuie să fi fost tare minunat de-i strălucneau ochii alți de puternic. «De un singur lucru mi-e teamă — îmi spunea cînd eram singuri: ce fac cînd și domnu' Jianu o să-mi spună că nu mai are ce să mă învețe». «Fugi mă, e cel mai mare profesor al liceului, pînă să știi tu cît știe el...» Cristu clătina neîncrezător din cap.

Acum privea apa, vasele care treceau la deal, la vale. Mă uitam la Cristu care stătea țeapăn și tăcut pe bucată lui de scindură întinsă pînă dincolo de chei, deasupra apei, și simțeam că o frică cumplită, o frică fără motiv pune stăpînire pe mine.

— Domnu' Jianu nu mai mă vrea.

Cînd profesorul nostru de școală elementară s-a dus acasă la Cristu, mamă-sa a început să plîngă: «Vai de mine domn' profesor, de unde să iau eu bani pentru domnu' Jianu?»

Și a plătit el. Pînă într-o zi. A intrat în clasă arborînd o veselie forțată. Venise să-și ia rămas bun. Pleca militar. Ne-a spus la toți cîte o vorbă, la Cristu s-a oprit mai mult. Avea parcă remușcări: «Păcat. Ai avut o șansă, o mare șansă, băiete. Ți-a șters-o războiul, mama lui de război».

Din ziua aceea, doamna Jianu, responsabilă cu finanțele în familia Jianu, i-a cerut bani și nu i-a permis să intre în casă fără bani în mînă pentru fiecare oră în parte. Peste o săptămînă mama lui Cristu plîngea la ușa doamnei Jianu: «Aveți milă, doamnă, au fost banii pentru lemne... E un copil, n-a știut... Toată vara i-am strîns ca să cumpărăm lemne. Ne rupem de la gură să avem un pic de căldură iarna...»

Doamna Jianu i-a trîntit femeii ușa în nas, iar aceasta, disperată, l-a luat pe Cristu și l-a trîntit pînă acasă, unde a început să-l bată metodic, aproape fără furie, împietrit în gîndul că trebuie să-l omoare. Și poate că așa s-ar fi întîmplat, dacă nu i-l scoteau vecinii din mînă.

Mirosea a rășină. Din cînd în cînd văzduhul era spart de mugetul unui vapor. Cristu, clătîndu-se pe scindura lui, împietrit într-un singur gînd, ca și mamă-sa, repeta automat o singură frază:

— Domnu' Jianu nu mai mă vrea...

Și după ce l-au scos vecinii din mîinile mamă-si și nu-i mai simțea loviturile, a continuat să-i audă vocea mai biciuitoare decît loviturile de băț: «De ce nu te omori? De ce nu te ia Dumnezeu? De ce nu te omori? De ce...»

Priveam cerul albastru de sfîrșit de august și liniștea de-o clipă a fost spartă de risul unei fete aflate într-o barcă micuță, ca o jucărie. Am urmărit-o cum se strecoară printre șlepurii, pariind cu mine că acum-acum se răstoarnă.

— Domnu' Jianu nu mai mă vrea.

Cristu rămăsese străin la tot ce se petrecea în jur și murmură aproape în neștire:

— Domnu' Jianu nu mai mă vrea. Mama nu mai mă vrea.

Nimeni nu mai mă vrea. Și privea apa. Tulbure, aproape mîloasă, care se făcea că se ridică spre el, că se deschide și-l îmbrățișează. «Mă vrea, mă vrea...»

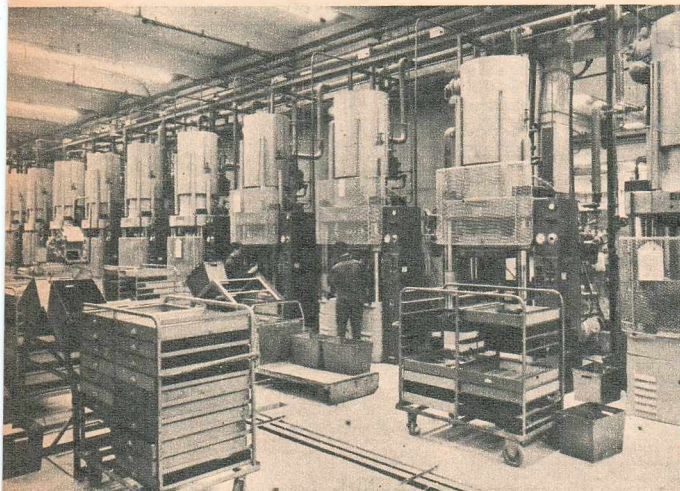
Și m-am auzit strigînd puternic, disperat, hohotînd: Cristuuu!

RECENTA CONFERINȚĂ NAȚIONALĂ
TEHNICO-ȘTIINȚIFICĂ JUBILIARĂ
A INDUSTRIEI USOARE,
CARE A AVUT LOC LA BUCUREȘTI,
A REUNIT UN MARE NUMĂR
DE SPECIALIȘTI ROMÂNI ȘI STRĂINI.
AM DISCUTAT CU UNII DIN EI
DESPRE CITEVA PROBLEME ACTUALE
ȘI DE PERSPECTIVĂ
ALE ACESTEI INDUSTRII
CU UN ROL ATÎT DE ÎNSEMNAT
ÎN VIAȚA NOASTRĂ DE FIECARE ZI.
DIN NOIANUL DE FAPTE PREZENTATE
DE INTERLOCUTORII NOȘTRI,
O SINGURĂ CONCLUZIE:

INDUSTRIA USOARĂ ESTE O INDUSTRIE «GREA»

de Lionel NIȚESCU

În ultimii ani industria ușoară românească
a fost înzestrată cu adevărate bijuterii tehnice:
Filatura-Oltenița, Fabrica de ață-Odorhei,
Combinatul de articole tehnice din cauciuc-Pitești,
Fabrica de articole tehnice
și încălțăminte de cauciuc-Drăgășani,
Fabrica de nasturi-București și altele.
Chiar și o simplă privire asupra fotografiilor
din aceste pagini este suficientă
pentru a evidenția transformarea radicală
a acestei industrii în țara noastră.
Dar... problemele nerezolvate nu lipsesc.

„ENGINEERING“ PENTRU INDUSTRIA USOARĂ ROMÂNEASCĂ

— Deși sînt directorul tehnic al Institutului de proiectări pentru industria ușoară (I.P.I.U.) — ne spune ing. **GEORGE COJOCARU** — nu am intenția să vă vorbesc prea mult despre tehnică, în sensul tradițional. De ce? Fiindcă, după părerea mea, în țara noastră ne aflăm, pe planul industriei ușoare — și nu numai al ei — într-o fază nouă. Dispunem în momentul de față, în acest sector, de combinate puternice, de o înaltă tehnicitate; altele sînt în construcție. Multe din ele — am constatat-o din proprie experiență în cursul călătoriilor peste hotare — pot fi pe deplin comparate cu cele mai moderne uzine din Europa și chiar din lume. În fond, dacă se dispune de resursele materiale necesare, nu este atît de dificil să se construiască o uzină ultramodernă; mult mai greu este ca această uzină, o dată realizată, să atingă parametrii proiectați, să se integreze armonios în restul economiei naționale, să-și stabilească un «metabolism» specific cu restul economiei.

Iată de ce — continuă ing. Cojocaru — a apărut necesitatea obiectivă ca organizațiile de proiectare să se îndrepte spre o zonă mai largă de activități decît proiectarea în sens restrîns, pur tehnică, și să ofere beneficiarilor un volum mărit de servicii, începînd de la orientarea în decizia de investiții și pînă la demonstrarea parametrilor proiectați. Mă refer la asemenea servicii ca studiile de sector și perspectivă, proiectele de organizare a funcțiilor de structură, asistență tehnică complexă și permanentă, servicii speciale de selecție și îndrumare profesională, de implantare a sistemelor organizatorice proiectate, de creare a unor sisteme informaționale adecvate, de demonstrare a capacității de producție și atingere efectivă a parametrilor. Din ce în ce problemele de conducere și de relații umane se impun ca factori determinanți în atingerea unor performanțe economice înalte și competitive.

— Aceasta pare să implice și un nou «profil» al proiectantului...

— Drept urmare firească a extinderii preocupă-

rilor noastre s-au produs mutații în structura pe specialități a proiectanților: informaticienii, analiștii de sisteme, matematicienii, programatorii, psihologii tind să capete și la noi o importanță preponderentă. În acest cadru are loc saltul de la proiectarea obișnuită (care, firește, nu dispăre, ci rămîne doar ca o primă etapă, necesară dar nu suficientă) la **engineering**, termen prin care înțelegem (credem fără a greși prea mult) totalitatea serviciilor ingineresti, de la îndrumarea în tehnica luării deciziilor pînă la asistența în realizarea parametrilor proiectați. În această direcție se concentrează și eforturile I.P.I.U. în noua etapă. Astfel de servicii de proiectare a organizării au fost asigurate pentru beneficiari ca fabrica de tricotaje «Tricodava», Combinatul textil-iași, fabrica de stofe de lînă «Argeșeana», Combinatul de articole tehnice de cauciuc-Pitești etc.

MEANDRELE PSIHOGramei

— Din noianul de probleme care formează obiectul «engineering»-ului să ne referim pentru început la cele privind factorul uman. Ați menționat mai înainte selecționarea personalului. Este o problemă, evident, de importanță majoră: cele mai bune mașini din lume devin simple ornamente dacă nu sînt folosite de oameni calificați. Ați pomenit și de ajutorul psihologilor. Cum acționează ei în practică?

— În I.P.I.U. s-au elaborat metode destul de amănunțite pentru selecția și orientarea profesională; a luat ființă un compartiment specializat — un laborator pentru studiul muncii — unde activează împreună psihologi, ingineri și economiști. Ei au stabilit psihograma profesională, adică «profilul psihologic» necesar principalelor profesii, și au elaborat criteriile și metode de evaluare a calităților psihologice cu care trebuie să fie înzestrat candidatul respectiv. Pentru a îndeplini o funcție sau alta sînt necesare anumite calități senzoriale (coordonare motrică, precizia mișcărilor, miros etc.), intelectuale (atenție distributivă sau concentrată, imaginație creatoare etc.), în fine, anumite trăsături ale personalității și afectivității: rezistență la situații de «stress», precauție, spirit de observație, un anumit tip de sistem nervos etc., etc. De fapt, am citat aici unele rubrici din psihograma profesională. Or, în toate cazurile, buna și competentă îndrumare spre o funcție sau alta joacă un rol primordial atît pentru întreprindere ca atare cît și pentru viitorul operator sau maistru. Teste psiho-

logice amănunțite s-au întrebuițat cu succes la selecționarea pentru școala de ajutoari de meșteri la țesătoria «Dunăreana» din Giurgiu. Este numai un exemplu.

«AFINITĂȚILE ELECTIVE» EDIȚIE 1970

— Ni se pare — să o spunem cinstit — cam la mîntea omului modul de selecționare pe bază de teste la care v-ați referit mai înainte.

— Devenise de mai mulți ani evident că în condițiile exigențelor tehnicii actuale preferarea unui candidat sau altuia doar pe baza metodei tradiționale — «fișa de cadru» — nu putea duce decît la randamente scăzute în utilizarea forței de muncă, în realizarea unei productivități înalte. Înțelepciunea milenară a poporului spune: **omul potrivit la locul potrivit**. Noi nu facem altceva decît să încercăm a găsi metode, pe măsura timpului nostru, care să ducă la realizarea acestui deziderat.

De altfel — continuă ing. Cojocaru — metodele psihologice de selecționare sînt mai complexe decît s-ar crede la prima vedere. Astfel, s-a pus problema să se angajeze cîteva zeci de muncitori pentru o nouă fabrică de confecții. Prima soluție, și cea mai simplă, ar fi fost să se formeze brigăzile la întimplare.

— Presupunînd, firește, că au fost de acum «testați» și găsiți apți pentru munca respectivă.

— Întocmai. Mă refer aci numai la repartizarea în interiorul fabricii. Or, gîndiți-vă: oamenii din brigada respectivă vor petrece alături mii de ore, poate ani îndelungați din existența lor. Cum să fie «împărțiți»? S-a plecat de la observația că întotdeauna în condiții speciale se obține o structurare spontană a grupului pe baza unor afinități personale — hotărîtoare în sudarea colectivului și în buna desfășurare a procesului de producție. Astfel s-au elaborat și tehnici de selecție bazate pe aceste afinități. În mod practic, grupuri de 20-30 persoane au fost puse într-o încăpere mai mare unde au rămas un timp mai îndelungat. După trecerea primului sfert de oră grupul s-a divizat de la sine în altele mai mici, după afinități: cei care se cunoșteau dinainte sau care, dintr-un motiv sau altul, poate pur și simplu prin discuțiile înfiripate ad-hoc au descoperit un soi de atracție reciprocă, interese comune etc.

— Deci oamenii s-au **autogrupat**?

— Da, și s-a ținut seama de aceste preferințe,

INDUSTRIA UȘOARA ESTE O INDUSTRIE «GREA»

vădite inconștient, în repartizarea finală în fabrică. Concomitent, psihologii au organizat dialoguri de grup cu scopul de a verifica mai bine structurarea spontană a grupurilor. Tot pe aceeași linie de preocupări se înscrie și aplicarea tehnicilor de instruire programată bazată pe «descompunerea» materialului didactic în unități informaționale și ordonarea sa într-un sistem de trepte sau secvențe astfel încât posibilitatea erorilor făcute de elevi să nu depășească circa 10%. Metoda a fost aplicată în procesul de calificare pentru obținerea deprinderilor, cit și în procesul de instruire pentru asigurarea cunoștințelor, folosindu-se atît teste cuprinzînd informații, întrebări și mai multe răspunsuri posibile, cit și aparate pentru aplicarea programelor de instruire combinate cu metode de măsurare a perioadei de gîndire, a vitezei de realizare a ciclurilor etc.

— Să presupunem că s-a construit un mare combinat de industrie ușoară și că s-a selecționat și pregătît temeinic personalul prin metodele mai sus-amintite. Ce urmează? Mă refer, bineînțeles, la unele elemente noi de organizare, față de situația de acum doi-trei ani, să zicem.

— Intervine necesitatea unui sistem informațional care să permită realizarea unui proces decizional pe toate nivelurile, caracterizat printr-o viteză mare de «reacție» și o pregătire optimală a deciziilor. Aceasta înseamnă modelarea matematică a principalelor procese economice și realizarea, într-un timp scurt, a multor variante posibile, alegerea variantei optime în raport cu condițiile date ș.a.m.d. Un astfel de sistem informațional, cu volumul său mare de calcule ultrarapide, nu mai poate fi conceput fără echipamente electronice de calcul. Progrese în această direcție s-au înregistrat la întreprinderea «Dacia» din București, despre care de altfel ați mai scris recent în revista dv. Cred că trebuie amintite și posibilitățile pe care le oferă calculatoarele de mică putere în controlul operativ al proceselor de producție, pe baza aplicării tehnicilor de «ordonanțare» a producției. I.P.I.U. a elaborat astfel de metode care sînt în curs de aplicare la fabrica de tricotaje «Tricodava» din București, la Combinatul de articole tehnice din cauciuc-Pitești, la Fabrica de tricotaje din Iași și la alte obiective. Tipuri specializate de calculatoare au pătruns în conducerea însăși a procesului tehnologic. Este cazul utilizării unui computer pentru conducerea unor procese tehnologice la același combinat din Pitești.

— Care este dificultatea principală în «implantarea» ordinatorilor în întreprinderile industriei ușoare?

— Aș vrea să subliniez că partea cea mai grea nu o reprezintă procurarea calculatorului, ci analiza sistemului, elaborarea «schemei logice» pentru diferitele activități ale întreprinderii. Fără o asemenea etapă ordinatorul pur și simplu nu se pot utiliza și realizarea sistemelor informaționale de performanță în întreprinderi rămîne o himeră.

CAFEAUA DE DIMINEAȚĂ ȘI... INDUSTRIA UȘOARĂ

— Schemă logică? Aveți în vedere, după cite înțeleg, «disecarea» fiecărei activități, stabilirea modului în care se îmbină subactivitățile componente, felul în care ele se integrează într-un tot...

— Exact. Un exemplu hazliu dar de mare însemnătate principială va lămurii mai bine dimensiunile noilor metode, gradul de abstractizare în definierea interconducerilor, pe care-l reclamă o activitate de decizie într-o mare întreprindere. Un specialist în probleme de «management» a cerut

unui grup de cursanți de-ai noștri, în chip de exercițiu, să elaboreze schema logică a... pregătirii cafelei de dimineață. «Tema» a fost primită cu zîmbete superioare, dar după unele discuții s-a dovedit că ea nu era chiar atît de simplă. Cine s-ar fi gîndit, de la bun început, că primul pas al unei operații atît de elementare nu este, bunăoară, aprinderea aragazului sau luarea borcanului de cafea din bufet, ci... întoarcerea ceasului deșteptător cu o seară înainte! Firește, acest «exercițiu» n-a fost decît o glumă, dar o glumă serioasă. Vă închipuiți, prin comparație, complexitatea modelului matematic și a schemei logice a unui proces în care trebuie să se producă simultan 20-30 de sortimente avînd fiecare 30-40 de faze, în condiții de încălzire optimă a utilajelor, consumuri minime de materii prime etc.

— Dv., tovarășe inginer, sînteți director tehnic al I.P.I.U., dar discutînd cu dv. am impresia că mă aflu la CEPECA, nu la I.P.I.U. Nu spun asta în mod critic, fiindcă înțeleg foarte bine importanța acestei activități, din păcate neglijate o bună perioadă de vreme. Totuși aș vrea să aflu de la dv. și unele noutăți tehnice în proiectarea pentru industria ușoară din țara noastră.

ÎN MONOBLOC, «CA ACASĂ»

— O trăsătură nouă, care se face simțită de altfel pe plan mondial, este orientarea spre construcțiile compacte, monobloc. Față de perioada anilor 1960-1962, pentru aceeași suprafață construită, suprafața totală de teren ocupată s-a micșorat cu 45%, suprafața drumurilor și platformelor cu circa 40%, lungimea rețelelor exterioare cu circa 60%, iar gradul de ocupare a terenului a crescut cu circa 40%. Apoi, pentru scurtarea duratei de construire a obiectivelor a fost promovată concepția prin care șantierul se transformă, practic, într-un loc de montaj al prefabricatelor, permițînd realizarea lucrărilor la un nivel înalt de mecanizare, în condiții de înaltă productivitate. Datorită dezvoltării acestei concepții, gradul de prefabricare a crescut pentru obiectivele industriei ușoare la peste 90%, urmînd să se treacă și la rezolvarea închiderilor cu panouri mari prefabricate.

— Revenind la uzinele «monobloc». Halele uriașe, lipsite de ferestre (căci deschiderile spre exterior nu și-ar avea rostul, lumina naturală neputînd pătrunde decît în zonele periferice), nu dau oare naștere la claustrofobie? Omul nu se simte în ele apăsător, izolat, «închis»?

— Nu cred. În asemenea hale iluminată artificială este mult mai plăcută, fiind mai constantă și mai rațional distribuită decît în cele cu lumină naturală, și apoi nu uitați microclimatul artificial, menținerea unei temperaturi și umidități constante și plăcute, atît în timpul verii cit și iarna. Aș dori să am eu la mine acasă un astfel de microclimat...

BIJUTERII TEHNICE, DAR...

— Ce concluzii desprindeți din întreaga noastră discuție?

— Luați Filatura-Olteneța, Fabrica de ață-Odorhei, Combinatul de articole tehnice din cauciuc din Pitești, Fabrica de articole tehnice și încălțăminte de cauciuc-Drăgășani, toate construite în 1968-1970. Sînt adevărate bijuterii tehnice. A face — cum spuneam — ca această industrie ușoară înnoită să lucreze cu maximum de eficiență economică constituie actualmente obiectivul nr. 1. Acest obiectiv se înscrie de altfel în liniile directoare trasate de tovarășul Nicolae Ceaușescu la 25 noiembrie 1970 privind întreaga dezvoltare economică în perioada noului cincinal. O producție ieftină, de calitate și eficientă, realizarea de investiții cu cheltuieli cit mai mici, în stare să dea producție cit mai rapid — iată problemele centrale ale economiei naționale. Revenind la industria ușoară și la cerințele de maximă eficiență economică, aș vrea să spun că institutul nostru, cu toate că a făcut pași însemnați în această direcție, mai are multe de făcut. Important este însă faptul că înaintăm...

*

În numărul viitor vom publica — în continuare — o serie de interviuri cu specialiști străini marcanti, prezenți la București cu prilejul conferinței jubiliare, pe tema: **Ce este nou în industria ușoară.**

sport

de Emanuel VALERIU

A IV-a DE SCHUBERT

Duminicile sportive și-au restrîns, forțate de calendar, programul, schimbîndu-și într-un ritm alert orele de începere a spectacolelor sale, încît acestea au devenit concurente cu cele ale matineelor teatrale, cu ale concertelor simfonice și cu cele ale vizitelor de bună-cuviință, într-o asemenea zi. În plus, armistițiul dintre F.R. Fotbal și Televiziune, potrivit căruia meciurile ce se transmit la TV trebuie să fie programate și mai devreme spre a nu-i împiedica pe «fanii» fotbalului să ajungă și la stadion, a ridicat, la rîndul său, programul duminical sportiv cu încă aproximativ 2 ore, astfel încît, în ultima etapă a Diviziei A, m-am văzut nevoit să vizionez jocul Petrolul-F.C.-Argeș avînd drept coloană sonoră nu vocea colegului A. Buhoiu, ci Simfonia a IV-a de Schubert în execuția Filarmonicii «Banatul». Așa s-o fi întîmplat și cu alții care nu voiau să piardă nici concertul, dar nici fotbalul.

Să mă credeți: paralelismul acesta audio-vizual atît de diferit m-a predispus la meditații. Nu o dată am citit și chiar am și scris despre sport și artă, căutînd conexiunile posibile, cum — de asemenea — am scris și citit despre spectacolul scenei și cel al arenelor.

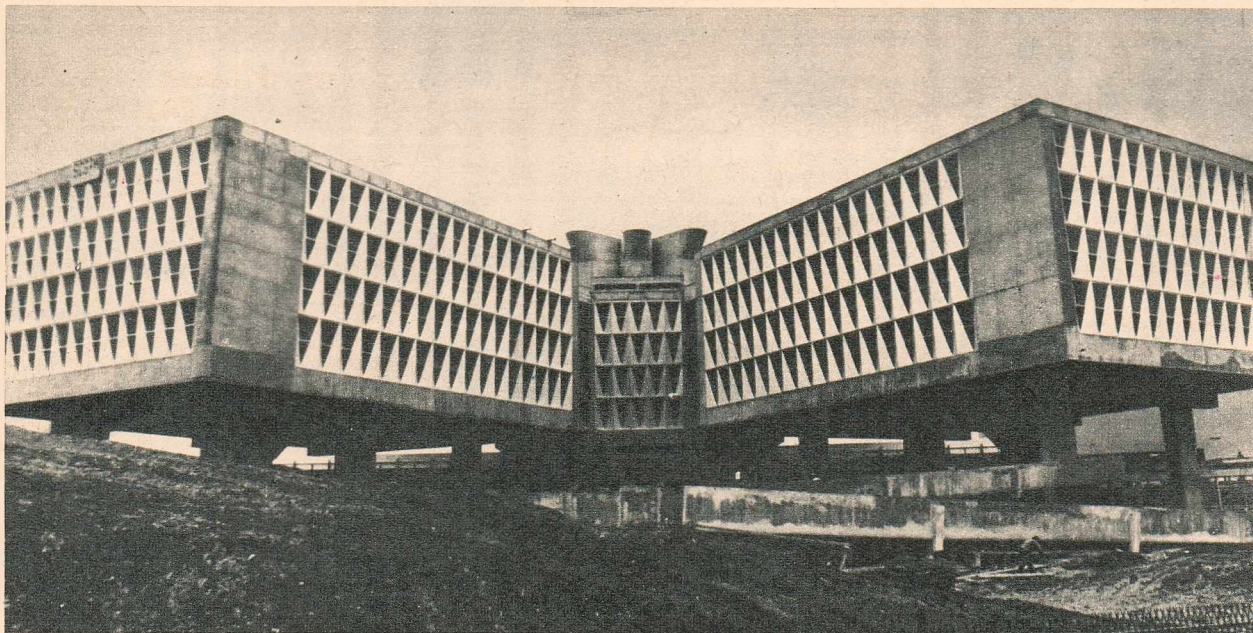
Referitor la fazele de joc și fazele muzicale, vai!, din păcate de această dată nu găsesc metafora egală. Virtuozitatea pe gazon n-aveam să văd, deși în coloana sonoră ele se distingeau începînd de la partitură și pînă la execuție, incluzînd și bagheta dirijorului de la pupitru. Apropo de dirijor și autor: în fond cine sînt sau ar trebui să fie ei în sport? Evident, antrenorul și sistemul tactic pe post de partitură. Dar dacă argeșenii puteau invoca personalitatea unui Titus Ozon, ei n-o puteau susține cu argumente, fie și imitative, pe teren. Nu am văzut nici pe Dobrin măcar făcînd ceva «gen» Ozon, iar echipa se lăsa bătută cu o conștiințiozitate perseverentă, în ciuda zberaterilor cuminți ale lui lăncu, cel care încerca să interpreteze rolul primului violonist al orchestrei sale. În schimb, ploieștenii, care nu stau sub o baghetă poleită de o glorie trecută, erau mai exacti, mai în ritm, nu ratau intrările instrumentelor principale și încercau, ca la o repetiție, ce-i drept, să execute partitura cit mai fidel. Asta se cheamă că trăgeau din afara careului de 16 m. Cum vedeau ori simțeau linia albă de la 16 m, cum expediau un sut spre Niculescu. Așa au și înscris de două ori, fiind pe punctul de a o mai face încă o dată.

Se poate, prin urmare, și cu un dirijor mai modest face muzică bună, dacă orchestra își cunoaște posibilitățile și vrea să le depășească ori măcar să fie lingă limita lor maximă.

Publicul, l-am auzit doar pe cel din sala de concert, a fost teribil în entuziasmul cu care i-a răspălit pe cei din orchestră. O avalanșă de aplauze coincidea cu o fază în care cei din Pitești reușeau unul din puținele lor atacuri. Brusc, am deschis sunetul televizorului. Parcă supărat, Buhoiu nu se auzea. Se auzea, în schimb, hui-duielile de la Pitești de parcă cei care le «executau» erau chiar în cameră. Am redus brusc sunetul... sportiv. Mă gîndeam atunci dacă spectatorului de concert i se cere să-și părăsească fotoliul și să urce pe scenă cu un instrument în mînă, așa cum cerem zecilor de mii de pasionați ai spectacolului sportiv să lase tribuna spre a cobori în arenă? Ce s-ar întîmpla? Pe scene ei n-ar putea încăpea. Cealaltă însă și-ar găsi spațiile necesare pe gazon? Sînt pregătite stadioanele să-i primească? Citind presa sportivă, aflu că în unele orașe nici echipele «adevărate» n-au uneori acces pe spațiul sacru al disputelor (nu mai vorbesc despre rugbiști, care mereu sînt alungați spre a nu «strica» gazonul); ascultîndu-i pe colegii de la radio, care îngheață în cabine de transmisie frigorifice (chiar pe marele templu al sportului din București, devenit stadionul «23 August») sînt încercat de o sinceră îngrijorare și pentru soarta unora, ca și pentru a celorlalți.

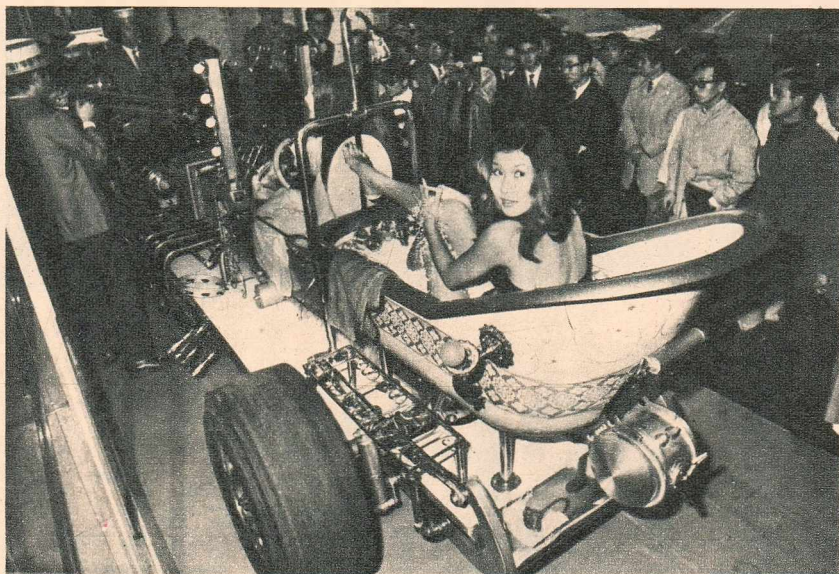
În fine, cea mai mare plăcere mi-a produs-o observația că și în provincie — și aci se remarcă uriașul progres înregistrat în anii de după război — se poate face muzică bună. Toți melomanii sînt mulțumiți pînă la fericire că la Timișoara, spre a lua acest singur exemplu, există o formație filarmonică. Nimeni nu disperă, așa cum se întîmplă în sport, cînd o echipă provincială îndrăznește să învingă pe cine știe care din Capitală, ori — așa cum a făcut de două ori UTA — să cucerească și campionatul!

Și iată că, în sfîrșit, în acest final fotbalistic, îngrijorații despre care vorbesc, au satisfacția să vadă o formație «de la centru», pe primul loc, la jumătatea drumului spre titlu. Numai că, în urma ei, o altă «orchestră», provincială, pare să-și fi aflat repertoriul convenabil. Petrolul-Ploiești este numele ei.

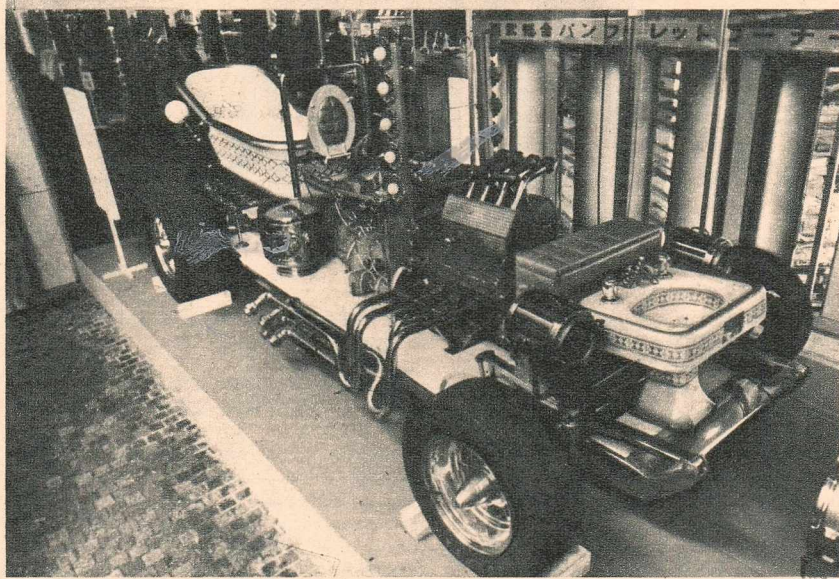
*templu
al lui esculap,
veac XX*

Patru servicii medicale, cite unul de chirurgie, pediatrie și urgență, maternitate, un total de 500 de paturi, școală pentru personalul medical mediu — iată ce va adăposti construcția cu o originală linie arhitectonică a noului spital din suburbia pariziană Clamart. La începutul anului viitor, noul lăcaș de sănătate, al cărui cost se ridică la aproape 6 milioane de franci, va fi dat în folosință pentru a descongiona astfel spitalele pariziene supraaglomerate.

*hai
cu baia
la plimbare*

Nu-i nevoie de cine știe ce perspicacitate ca să deslușești despre ce e vorba în fotografie: o cameră de baie, cu toate instalațiile — cadă, lavabou, wc cu tout-à-l'égout, tuburi de evacuare etc., etc. — montată pe șasiu de automobil. La ce folosește? Nu prea știm. Știm doar că grotesca instalație e de vânzare într-un magazin din Tokyo și mai știm că prețul ei este de 10 milioane de yeni, ceea ce, în ciuda nivelului dezvoltat al monedei japoneze, tot reprezintă în lei aproape jumătate milion. Dai un ban, dar tragi de lant în mijlocul naturii...

PUNCT ȘI DE LA CAPĂT

- Totul s-a petrecut exact ca într-un film cu Elliott Ness. Brigadierul de poliție Herbert Vehsebek a fost forțat într-o noapte, sub amenințarea cu arma, de doi necunoscuți să-i însoțească în propria lui mașină pînă la sediul «Casei de economii» din orașelul vest-german Pinneberg. Aici l-au obligat să sune la locuința directorului, aflată la primul etaj, și acesta, recunoscîndu-l, i-a deschis ușa. Intrați o dată cu el în sediul Casei de economii, cei doi bandiți l-au somat pe director să le deschidă casa de bani și să le predea tot conținutul constînd din 12 400 de mărci. Apoi s-au urcat în mașină și au dispărut — de data aceasta însă... fără poliștii.
- Pe mormîntul Juliettei, cea mai celebră îndrăgostită din istoria dragostei, aflat în cimitirul din Verona, un necunoscut a lăsat o scrisoare în care declară: «Mă aflu exact în postura lui Romeo: părinții iubitei mele fiind certați cu ai mei, se opun dragostei noastre. În fața acestei situații tragice, am luat hotărîrea supremă de a mă exila la castelul din Mantova, unde voi împărtăși soarta eroului de odinioară». Sesizată, poliția din Verona a lipit un afiș la intrarea castelului din Mantova: «Pe cel care vrea să-l imite pe Romeo, Julietta îl sfătuiește să fie cuminte și să nu uite că imitația n-are valoare».
- La «Théâtre de Plaisance» din Paris se reprezintă cu succes piesa «Ubu Roi». Împotriva efectelor furtunii din finalul piesei, spectatorilor din primele rînduri de fotolii conducerea teatrului le oferă umbrele.

**DIRECȚIA GENERALĂ
ADAS**
STR. SMIRDAN 5
BUCUREȘTI

13

rubrică
redactată de
Aurel CRIȘAN

**POȘTA
ADAS**

Pe adresa redacției revistei «Flacăra» (Piața Scînteii nr. 1) și a Direcției generale ADAS (str. Smirdan nr. 5) continuă să sosească numeroase scrisori prin care se solicită amănunte cu privire la asigurările de bunuri și de persoane practicate de ADAS. Și la telefonul 15 42 64 sînt solicitat să relatez unele aspecte privind măsurile de prevedere ce se pot lua prin lucrătorii și unitățile Administrației Asigurărilor de Stat. Faptul este îmbucurător, fiind o dovadă a utilității acestui mod de «convorbiri» pe teme de asigurări, a interesului de care se bucură activitatea Administrației Asigurărilor de Stat în rîndul populației. Tîn totuși să relev că unele informații se pot solicita chiar de la direcțiile județene ADAS, punctele operative de lucru sau de la agenții și inspectorii de asigurări. Există astfel posibilitatea ca măsura de prevedere să se materializeze pe loc, încheindu-se operativ asigurarea preferată.

Astăzi voi răspunde unor cititori care au solicitat amănunte cu privire la asigurările de persoane.

TIBREANU STAMATE din Vălenii de Munte propune să menționez ce asigurări de persoane practică Administrația Asigurărilor de Stat.

În decursul anilor, acestea au fost diversificate continuu, astfel încît să satisfacă cele mai deosebite preferințe ale cetățenilor. Este deci de unde să se... aleagă. Iată cîteva dintre acestea: Asigurarea mixtă de viață, Asigurarea mixtă de viață și suplimentară de accidente, Asigurarea familială mixtă de viață, Asigurarea mixtă de viață cu pensie pentru urmași, Asigurarea de accidente, Asigurarea familială de accidente, Asigurarea de accidente «Turist», Asigurarea cu termen fix, Asigurarea de rentă pe timp limitat etc. Despre unele dintre acestea am mai scris. Despre altele — în rîndurile care urmează.

DIDINA STĂNESCU din Roșiori de Vede dorește să știe care dintre asigurările de persoane oferă posibilitatea ca fiica ei să primească o anumită sumă de bani, la un termen anumit. Am mai precizat aceasta, dar repetăm — pentru dv. și pentru alți cititori care nu au citit, la timpul respectiv — amănuntele oferite. Este vorba de Asigurarea cu termen fix. Aceasta se încheie cu persoane în vîrstă de la 16 la 60 de ani, suma asigurată putînd fi de 10 000 de lei sau mai mare (15 000, 20 000, 25 000 etc.). Deci, cu creșteri de cîte 5 000 de lei). În polița de asigurare se menționează persoana care va beneficia de suma respectivă și data cînd se va plăti, Administrația Asigurărilor de Stat obligîndu-se să respecte strict clauza respectivă.

MIRCEA BĂTRÎNU, loco. Aveți nume de om în vîrstă, dar vîrstă de adolescent. Sînteți însă chibzuit și prevăzător ca bătrîni. Iată de ce meritați sincere felicitări. Desigur, este bine să încheiați chiar la cei 18 ani ai dv. o asigurare mixtă de viață. Primele plătiți se adună lună de lună, și, la expirarea contractului, puteți primi o sumă destul de însemnată, dacă pe parcurs nu intervin situații care să antreneze răspunderea imediată a Administrației Asigurărilor de Stat. Vă răspund și la a doua întrebare: primele lunare sînt mai mici pentru asigurării mai tineri. Primele se stabilesc în funcție de vîrstă la încheierea contractului, de durata acestuia și de durata plății primelor. Iată deci motive pentru care asigurarea mixtă de viață se cuvine încheiată chiar și de cei mai tineri cetățeni care doresc să ia o măsură utilă de prevedere.

DOROTHEEA MIHĂILESCU din Timișoara întreabă dacă la expirarea Asigurării de rentă pe timp limitat se poate solicita, pentru diferite motive personale, amînarea începerii plății rentei. Da, tovarășă Mihăilescu. Începerea plății poate fi amînată pe un termen de pînă la 5 ani. Voia dv.!

Totul a pornit de la o simplă observație de banal consumator de legume. O observație pe care alții, fără îndoială, au făcut-o mai demult. Și au făcut-o pentru că putea fi făcută — din păcate — și cu un an în urmă, și cu doi ani în urmă, și cu... Dar de ce să mai lungesc povestea? Vina, firește, e numai a mea. Fiindcă am sesizat cu întârziere ceea ce mai toată lumea știe. Și anume, că dacă te duci în piață și te uiți de-a lungul tarabelor patronate de Oficiul de legume și fructe, n-ai să vezi mai multe feluri de fasole, de tomate, de mazăre, de ardei, de vinete, de ceapă, de varză, de salată ori de pepeni — bineînțeles, potrivit sezonului. Nu găsești decît o singură grămadă formată dintr-un singur fel, dintr-un singur soi, de legume (dacă îl găsești și pe ăla), grămadă pe care e aruncat un cartonaș cu un singur pret.

Observația am făcut-o cu atîta întârziere, probabil pentru că nu-s gurmând. Dar asta nu înseamnă că sînt dispus să accept să mănînc pînă la sfîrșitul zilelor mele un singur fel de bucate, mai ales cînd știu, de la mama și de la bunica, că fasolea poate să fie în același timp, la alegere, după pofța inimii, pe aceeași masă de precupeț, și «neagră», și «pestriță», și «grasă». Iar varza, și «creață», dar și «de Bruxelles». Iar pepenii, și «turchestani», și «cantalupi» și «topotami».

Da, acum e limpede: totul a pornit de la pretenția mea de a nu rămîne un simplu ierbivor, de la pretenția mea — evident, exagerată — de a deveni un ierbivor rafinat.

UNDE-I SPARANGHELUL DE ALTĂDATĂ?

La nedumeririle ce mă chinuiau mi-am găsit singur o explicație bazată pe o logică pornită cumva invers decît ab ovo: dacă nu-s fructe felurite înseamnă că nu mai sînt semințe felurite. Cu o asemenea prejudecată în cap, mi-am zis că întrebarea care urmează va fi teribil de neplăcută pentru specialiștii în ale legumiculturii.

— Unde-s soiurile de semințe de altădată?

Și totuși întrebarea n-a fost neplăcută! Mă ghidez după răspuns. După răspunsul care mi l-au dat inginerul Grigore Atanasiu și dr. ing. Voinea Marin, ambii șefi de servicii

▲ Dacă imaginea de mai sus ar fi reprezentat regula, nu excepția, ancheta noastră nu și-ar fi avut rostul. Din păcate însă...

BOGĂȚIILE ASCUNSE ALE RUDEI SĂRACE

în cadrul direcției producției de legume din Ministerul Agriculturii și Silviculturii.

Este adevărat că s-a renunțat la unele soiuri «de altădată», dar numai la acelea proaste sau fără căutare din partea consumatorilor. Prin consumatori înțelegînd nu numai cetățeanul din mulțime care simte că-i tentat de trei ori pe zi de gustul legumelor proaspete, ci și marele consumator modern, cu pretenții noi, speciale, numit «Industria alimentară», precum și consumatorul dificil cunoscut sub numele de «Domnul Export».

Iar pe de altă parte, în schimbul soiurilor înlăturate au fost create în țară (e locul unei mulțumiri pe adresa «Institutului de cercetări pentru legumicultură și floricultură») sau importate soiuri noi, cu calitate net superioare. Socotind că vă interesează ce legume o să avem de azi încolo la prinzurile noastre, am repetat aici — bineînțeles, într-un cartuș aparte — trecerea în revistă a «Grădinii de legume 1971», trecere în revistă care, atunci cînd a fost făcută, pe mine unul nu m-a lăsat de loc rece. Am toate motivele să cred că n-o să vă lase nici pe dv.

Pentru că — rezultatele ne-o dovedesc —

a existat și există o serioasă preocupare pentru crearea unui variat fond de semințe legumicole. Mai precis, la ora actuală sînt constituite rezerve de semințe de legume din cele mai variate soiuri, din care se pot face față cerințelor de la unu pînă la trei ani de acum încolo. La sămînța hibridă de tomate, de pildă, față de necesarul anual de 3 500-4 000 kg, se dispune de o cantitate de 8 000 kg semințe.

În loc de orice altă concluzie, am să repet aici o replică a celor de la minister, care mi-a plăcut al naibii:

— Cu semințele stăm atît de bine, încît ne dă mina să livrăm și fără repartiție.

Și totuși, dați-mi voie să mă încapăținez, unde-i sparanghelul de altădată?

Deocamdată în pămînt. A fost o perioadă în care nimeni nu cerea sparanghel. S-a ajuns chiar la credința că «nu se vinde, și atunci n-are rost să-l mai cultivi». Apoi l-au cerut cu toții, așa, deodată: și industria, și exportul, și O.L.F. Ca urmare, au fost cultivate vreo 400 ha. Numai că sparanghelul produce după vreo patru ani. Încît abia în 1972 nevestele noastre ne vor putea pune dinainte sparanghel fiert, ori sparanghel la cuptor, ori chiftele de sparanghel, ori bu-

dincă de sparanghel, ori salată de sparanghel, ori supă de sparanghel, ori...

UNDE DAI ȘI UNDE CRAPĂ

Deci, am greșit. Am dat o explicație eronată, am pornit pe o pistă falsă și am bănuțit niște oameni care nu trebuiau bănuțiti. Și totuși realitatea de la care am plecat — pentru mine, consumator — a rămas. Eu am nevoie de fructe, și poate nu problema semințelor era treaba mea. Foarte bine, îmi fac mea culpa, dar tot nu pricep de ce eu, consumator, nu beneficiaz în piață de cel puțin trei grămezi de roșii puse pe aceeași tarabă, la alegere, roșii de soiuri diferite, cu calități diferite, cu gusturi diferite și, normal, cu prețuri diferite?

Simt că întrebarea pusă inițial se modifică întrucitva, dar în esența ei rămîne totuși aceeași. Nemuțumirea mea își caută un alt adresant. Un alt vinovat.

Răspunsul — mult mai surprinzător, mult mai vast și mult mai nuanțat decît îl bănuiam eu — l-am aflat de la inginerul Balan Dan Constantin, șeful serviciului legume din Departamentul I.A.S. al Ministerului Agri-

culturii și Silviculturii.

Consumatorii de legume proaspete sînt în bună măsură îndreptățiti să fie nemulțumiți de cantitatea, calitatea și varietatea sortimentelor produselor legumicole. Dar dacă aprovizionarea populației cu legume și zarzavaturi nu este optimă, aceasta se datorează nu unei singure cauze, ci unui întreg complex de condiții, de împrejurări, de deficiențe, de mentalități chiar, care în ansamblul lor au făcut din legumicultură rudă săracă a agriculturii.

Iată doar cîteva din multiplele aspecte care duc la nedreptățirea legumiculturii și care, mai mult sau mai puțin direct, răspund și la întrebarea de la care am pornit.

— Puțini consumatori se pricep cu adevărat să prepare variat legumele, potrivit soiului lor. Este nevoie și de tradiție. Fiecare popor are un anume fel specific de alimentație. A importa soiuri noi, fără o prealabilă pregătire a masei de consumatori este o greșală. Așa s-au petrecut lucrurile prin 1963-1964 cînd, în urma unei inițiative bine intenționate, s-a adus în țară și cultivat un sortiment variat de legume, cur ar fi varza de Bruxelles, varza chinezească, varza creață, anghinarea ș.a. S-a făcut chia-

și sămință, dar care nu s-a mai băgat în pământ pentru că din prima recoltă din aceste noi soiuri de legume s-a vîndut doar cam 8% din producția totală. Oamenii nu erau obișnuiți și n-au cumpărat. Restul legumelor au fost transformate ad-hoc în furaje pentru vite. A fost o experiență, să-i spunem, tristă.

Ca în orice domeniu, și produselor legumicole, dacă ai de gînd să le vinzi, trebuie să le faci în prealabil o reclamă. În industrie un produs nou, nu știu ce șurub senzațional, este însoțit și de un pliculeț din material plastic în care se găsesc instrucțiuni privind modul de folosire. De ce n-ar fi însoțită și o legumă nouă de un ghid al felurilor în care poate fi preparată? Or, trustul alimentației publice de ce n-ar face în «Luna preparatelor culinare» propagandă unor astfel de produse? Să ofere, de pildă, mai multe preparate din anghinare, însă la prețuri accesibile marelui public consumator, astfel încît acesta — publicul consumator — să fie cîștigat de produs și, atunci cînd va apărea anghinarea pe piață, s-o prefere mazărei, chiar dacă o să coste ceva mai mult ca preț.

Sortimentele sînt dictate și de piața regională. La București nu pot fi desfăcute într-o zi trei vagoane de conopidă. La Cluj însă, oraș cu o populație mult mai mică, se vinde tot într-o singură zi mai bine de un vagon de conopidă. Chestie de gust. Astfel, transportul anumitor soiuri la unele piețe devine nerentabil și desigur că în acele piețe se creează impresia falsă că acel soi de legume a fost abandonat.

O altă hibă care stă de-a curmezișul dezvoltării legumiculturii constă într-un prost acord între prețurile de vînzare și prețurile de cost ale produselor.

În agricultură lucrurile nu-s ca-n indus-

De altfel unitățile productive refuză să cultive legume pentru că la toate operațiunile sînt lăsate să se descurce singure, fiindcă toată lumea se ocupă de griu și de porumb, deci de culturile mari. La valorificare, de pildă, totdeauna există camioane pentru transportul griului, dar nu întotdeauna și nu cu aceeași promptitudine pentru transportul pătlăgelelor, a acestor sărmane pătlăgele care în două zile pot fi pierdute. În privința valorificării există și un principiu teribil de nefavorabil, de nedrept, pentru producători: ai făcut producția, valorific-o singur!

Foarte bine, dar să vedem dacă producătorul de legume are posibilitatea să-și valorifice corespunzător produsele.

El încheie un contract cu un beneficiar care se obligă să-i preia produsul potrivit unui grafic. Dar adeseori beneficiarul nu-și respectă graficul. Producătorul are atunci posibilitatea legală să facă o autorecepție în prezența anumitor reprezentanți oficiali și să ceară plata pentru marfa lui. Banca însă nu face automat viramentul în conturi, ci pretinde mai întîi de la producător cel puțin două negații, din două locuri diferite, din care să rezulte că el, producătorul, n-a putut vinde producția sa unor alți cumpărători, că a oferit-o dar a fost refuzat. Aceste negații, în fapt, nimeni nu-i dispus să le dea, pentru că este, la rîndul său, angajat în alte contracte. Deci producătorul nostru își îndeplinește obligația contractuală de a da produsele la termen, apoi face o autorecepție, apoi aleargă după alți cumpărători și pînă la urmă, dacă nu-i găsește, rămîne păgubit. Pentru că griul așteaptă, porumbul așteaptă să găsești cumpărător, însă legumele nu.

Pe scurt, o singură concluzie se impune:

GRĂDINA DE LEGUME 1971

— soiuri noi —

FASOLE: Favorit, Procesor, Harvester, Prelude.

MAZĂRE: Alaska, Conserva I.H.A.S., Desi, Pilot, Bördi.

TOMATE: Argeș 1, Export 2, Aurora 50, UF 145, Heintz 1370.

ARDEI GRAS: Românesc '69, Uriș galben, Uriș verde, California.

ARDEI GOGOȘAR: Uriș, Timpuriu de București.

ARDEI LUNG: Kapeea.

VINETE: Danubiana, Pana corbului.

MORCOVI: Bauer's, Killer, Rote, Hertz.

CEAPĂ: Volska.

PEPENI: Turkestan, Comoara Ungariei, Baby Sugar.

trie. Aici producția este în mare măsură la dispoziția naturii. În general, nu numai raportat la prețul de cost, prețurile de desfacere ferme fac adeseori imposibilă vînzarea produselor. Pentru legume prețurile nu trebuie bătute în cuie, căci urmările negative se fac simțite imediat. Iată câteva exemple:

Roșiile se vînd și azi industriei alimentare ca acum 5-6 ani, tot cu 0,50 lei. Dar prețurile la alte produse de care legumicultura are nevoie au crescut. În aceste condiții, în unitățile productive există reticențe față de culturile de legume care comportă muncă multă, riscuri mari și se cîștigă puțin la produsul realizat.

Producătorul particular care vine cu salată în piață, o vinde dimineața cu un leu, dar după-amiaza, cînd salata «și-a pierdut fața», o vinde doar cu 50 de bani. Altfel rămîne cu ea. Cum rămîn cu ea unitățile de stat. Deci iată o sursă de pierderi și, în plus, o falsă impresie că la particular marfa ar fi «mai frumoasă».

De altfel, în general desfacerea, vînzarea legumelor, valorificarea lor se face în condiții deosebit de dezavantajoase, atît pentru produs cît și pentru producător.

Leguma este o marfă perisabilă prin excelență. Ar trebui ca între stratul de pe care e culeasă și taraba de pe care se vinde să fie folosit drumul cel mai scurt: atît în timp, cît și în spațiu. Legumele însă, după ce sînt culese, sînt trecute prin vreo două-trei depozite ca vai de capul lor (mai mult șoproane care nu pot să asigure o conservare), sînt transportate prost și vîndute cu întîrziere. Pentru că se așteaptă vreo șapte semnături pretinse de evidența scriptică. Or, legumele nu-s nici nasturi, nici agrafe. Pentru ele fiecare oră este dăunătoare. Fiecare oră de întîrziere înseamnă mii de tone de legume care trebuie pur și simplu aruncate.

este nevoie, mare nevoie, de un nou regim al legumelor.

LEGUMICULTURA ȘI... PREȚUL FOLIEI DE POLIETILENĂ

În expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la ședința de lucru de la Comitetul Central al P.C.R. din 23 XI 1970 cu privire la îmbunătățirea organizării, planificării și conducerii agriculturii este exprimată foarte clar — cu privire la legumicultură — necesitatea adoptării unor «măsuri mai hotărîte pentru a pune capăt deficiențelor existente, pentru a îmbunătăți radical aprovizionarea populației».

Se preconizează chiar un program special de dezvoltare a legumiculturii, care urmează să fie îndeplinit integral pînă în 1972, program de organizare a producției legumicole în complexe și ferme specializate, cărora să le fie asigurate sămință de calitate, tractoare, mașini și baza implicată de producerea de răsaduri. Programul va trebui să fie dirijat de un organism central în domeniul legumelor, organism care e necesar să fie înființat.

Dar, alături de liniile general directoare, din această expunere am mai aflat și un amănunt: pentru a sprijini dezvoltarea sistemului de cultură legumicole protejate, prețul foliei de polietilenă se va reduce cu peste 31%. Mi s-a părut că sînt în fața unui «amănunt» semnificativ pentru strădaniile care se fac pentru scoaterea legumiculturii din impasul ei, de aceea l-am reamintit aici.

În pofida aparențelor, așa-zisa rudă săracă a agriculturii dispune de surprinzătoare resurse virtuale de bogăție. Depinde de noi, numai și numai de noi, să le captăm, să le valorificăm.

I. NICOLAE

oarecum sportive

de Al. MIRODAN

LE TIERCÉ

După ce aventurile baronului Bich au luat sfîrșit cam de mult asemeni unui serial de televiziune, după ce proprietarul fabricii de stilouri Bic și al navei de curse «France» a pierdut destul de tragic și de comic întrecerea cu australiana «Grețel II» pentru Cupa Americii — lumea sportivă a Franței s-a întors, ca de obicei, la patima sa permanentă, hipismul. Lumea sportivă, în sfîrșit, e un fel de a vorbi, foarte vast... Dar, oricum. Hipismul este un sport, iar spectatorul — egal aceluia din tribunele stadionului fotbalistic — un element vital al hipodromului...

Popular întotdeauna — atît în rîndurile aristocrațiilor vechi sau mai noi, unde posedarea unui grajd cu pîrsunge și cartea de membru al Jockey-Clubului echivalează cu un titlu de noblete — cît și în rîndurile «masselor», unde fiecare cursă de galop deschide perspective de cîștig în genul loteriei, dar cu o intensitate specială. Hipismul n-ar fi atins, totuși, situația de adevărat fenomen național, dacă, acum vreo două decenii, cineva — matematician se pare — n-ar fi descoperit un mijloc de relansare a turfismului, oarecum lincezit, prin inovația numită «Tiercé». Așa cum sugerează numele, tiercé-ul pretinde jucătorilor să indice primii trei cai cîștigați într-o anume cursă. Operațiune extrem de complicată (ceea ce face ca inocenții care aleg numele cailor la-nîmplare din pălărie să nimerescă mai degrabă decît erudiții hipismului) dar și aducătoare de cîștiguri ce declanșează de vreo două ori pe săptămînă marile visuri. Contra sumei de trei franci, te poți muta într-o casă nouă. Contra zece — te poți muta într-o clasă nouă (socială). Inițiativa a dezlănțuit nu numai o preocupare republicană pentru armăsarii de trei ani, dar și o întreagă industrie anexă.

Presă — paralel cu paginile special consacrate evenimentului, pretutindeni, inclusiv în ziarele cele mai grav-politice — cuprinde cotidiene anume profilate, în genul lui Paris-Turf. Librăriile, toate, oferă cărți despre Tiercé, sintetizînd experiența acumulată și cele mai avansate metode pentru indicarea cailor cîștigători.

Horoscoapele, mîrginite pînă mai deunăzi la profesiune, dragoste și sănătate, au început să abordeze destul de temeinic problema la care ne referim. La²Paris, la Nisa, la Lyon, Orleans și Bordeaux funcționează agenții care furnizează — așa cum mi-am dat seama dintr-un prospect strecurat ieri sub ușă contra unui abonament anual — pronosticuri gratuite. Jean Drarerie-Tamary, student în ultimul an la sociologie (Sorbona), m-a informat că subiectul tezei sale de licență este: «Efectul tiercé-ului asupra comportamentului social al francezilor în anii 1960—1970».

Parlamentul, sesizat din diferite locuri — între care arhiepiscopia catolică a Parisului — de amploarea fenomenului și de rezultatele sale morale, a discutat în câteva rînduri posibilitatea de a lichida flagelul hipic. Dar argumentele contra li s-au împotrivit argumentele pro: sumele cîștigate de stat de pe urma tiercé-ului sînt atît de însemnate și de atîta utilitate socială, încît renunțarea ar produce un gol sensibil în buget. Și iată că am ajuns, încă o dată, la acel fapt uimitor care se cheamă transformarea sportivului și sportului din prilej de întrecere întru perfecțiunea fizică și nervoasă în sector al vieții economice moderne.

Nu mai că, dacă rolul smosh-urilor lui Lacoste în dezvoltarea producției de bluze colorate cu sau fără guler, funcția lui Felice Gimondi în expansiunea frigiderelor italiene, a căror marcă o poartă în Turul Franței, contribuția lui Jean-Claude Killy la îndeplinirea planului pe 1970 al automobilelor Chevrolet, ne sînt de la o vreme firești, intrucît preschimbarea omului în capital este fapt comun. Transformarea cailor în elemente asemănătoare mă surprinde.

cronică satirică

de Teodor MAZILU

nu chiuliți cu fruntea sus!

X își prezintă toate micile tărășenii ca pe niște probleme grave, de interes obștesc. Iți lasă impresia că toată națiunea e vital interesată ca el să-și schimbe cauciucurile de la mașină în cel mai scurt timp și în cele mai bune condiții. Dacă el nu-și schimbă cauciucurile, toți ne simțim triști și palizi în acea zi.

Ai impresia că tot ce face șmecherul nostru — și face, slavă Domnului, suficient gîinării — e-n interesul societății... Pagubele pe care le pricinuieste ar fi un fel de ajutor pe care el, în mîrînimia lui, îl acordă societății.

— Am lipsit vreo trei zile de la serviciu... Mă simt cam deprimat... M-am pus pe piccioare... Mă gîndesc că societatea noastră are nevoie de oameni perfect echilibrați...

El n-a chiulit fiindcă și-a pus în cap să pescuiască. Nu, el nu chiulește gîndindu-se la interesele lui meschine, cum fac alții. El chiulește de dragul societății. Prea mult iubește societatea ca să nu încerce s-o tragă pe sfoară — pe măsura posibilităților...

Fiecare interes meschin și imediat caută să-l pună pe seama societății și-a progresului. Că prin faptul că el se îngrașă, societatea merge înainte...

— Nu mă gîndesc că eu am să fiu mai puțin ocupat. Mă gîndesc că întreprinderea va avea numai de cîștigat. Și începe să-ți demonstreze cît e de necesar pentru progresul instituției ca el să se îngrașe ca un porc.

Merge pînă acolo cu subtilitatea încît micile învîrteli pe care le comite le transformă într-un gest de sacrificiu... Preschimbă bacșiușul într-un act de eroism, trebuie să recunoașteți că e o performanță. Că numai din spirit de abnegație a reușit s-o ducă atît de bine... Tocmai spiritul lui dezinteresat l-a ajutat să se descurce de minune... Te pomeniți că dacă era mai interesat, mai materialist, s-ar fi ales cu praful de pe tobă...

X nu doarme din pricina problemelor mari ale societății; de cînd s-a dat jos din pat și și-a încălțat papucii, se întrebă de soarta omenirii... Și întrebîndu-se azi, întrebîndu-se mîine, a ajuns să se căpătuiască. Omenirea s-a mai îmbogățit c-un obraz rotofeii...

Nu chiuliți cu fruntea sus. Nu chiuliți cîntînd marșuri mobilizatoare. Dacă vreți să chiuliți, chiuliți pur și simplu...

ASTĂ SEARĂ REVELIONUL!

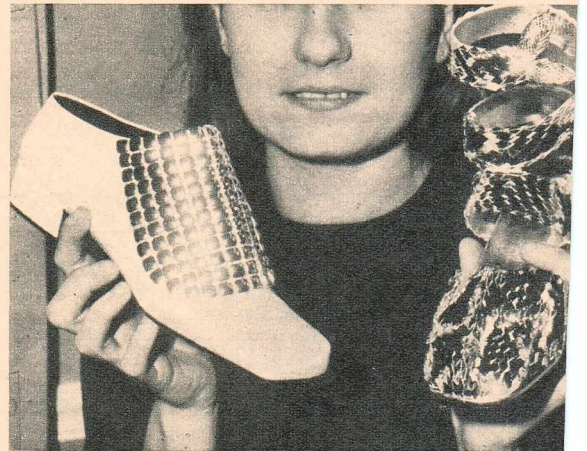
Pagini realizate de Sanda FAUR

•darurile: pentru EI

«Este mult mai plăcut să dai decât să primești» spusese cândva, într-un puseu de generozitate, Lloyd Douglas. Mă rog, s-ar putea să aibă dreptate, deși eu una parcă mă mai îndoiesc încă. Să-l credem, totuși, mai ales acum, în preajma sărbătorilor de iarnă. Fulgii de zăpadă ne readuc, cum se zice, gustul copilăriei pe buze, apropierea Anului nou ne predispune pe toți la mici filozofări în limba latină, bradul cu globuri trezește în fiecare din noi impulsuri dăruitoare. Gata, cum-părăm cadouri! Dar ce cadouri? Întrebarea aceasta îți poate umbri, o știm bine, bucuria de a face darul. Alergătura chimuitoare prin magazine îți poate stinge elanul mai suscit. Așa că n-ar strica, poate, câteva sfaturi. Câteva idei. Câteva sugestii. Și ca să inversăm de astă dată rolurile, și pentru că ne-am lăsat convinge pentru un ceas de adevărul lui Lloyd Douglas, să începem prin a medita împreună ce am putea darui noi, femeile, scumpilor noștri consorți, logodnici ori iubiți, cei de la care ne-am învățat pînă acum să așteptăm noi darurile (chiar dacă adesea le așteptam zadarnic). Așadar:

— Sigur, întâi și-ntii, cravata! Dar atenție: se poartă cravata amplă, lată, asemănătoare unei eșarfe, cravata cu imprimeuri mari, viu colorată, și cu batistă asortată la ea! Poate fi dată în dar chiar și celor ce și-au terminat mai demult stagiul militar...

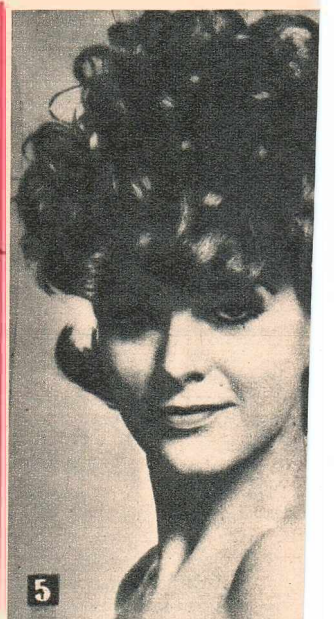
— Ca să «îndulcim» nițel prozaismul bătrînicios al brezelelor, ce-ar fi să le îmbrăcăm într-o mătase lucitoare (și ușor încreștită), imprimată cu lalele aurii sau crimi imperiale? Vă dați seama ce distinși vor arăta soții noștri cu pieptul vârgat de

•pieptănăturile

Vă salută și vă urează la mulți ani: Sophia Loren, Brigitte Bardot, invincibilul Robert Stack, Octavian Cotescu, Liliana Tomescu, Gina Patrichi și alții, și alții, și alții...
Unde?... Când?...
Black-Trackers — Vinătorii de urme
Unde?... Când?...
Ce bun e, oneori, misterul!
Unde?... Când?...
Umor — jocuri — varietăți
Unde?... Când?...
ÎN FLACĂRA NR. 1, NUMĂR FESTIV DE ANUL NOU, ÎN 64 DE PAGINI (24 ÎN CULORI) MIERCURI 30 DECEMBRIE LA TOATE CHIOȘCURIILE

1) Nu suportai coafurile excesiv de festive, nu vă împăcați cu cochetăria buclelor și impertinența hazlie a zulușilor, vă doriți în continuare sobră și modestă, dar țineți totuși să aveți, pentru revelion, o coafură nouă? Opriți-vă — vă sfătuiesc — la această pieptănătură în linii largi, cu părul bine periat, cu fruntea și templele acoperite, lăsând totuși ochilor puțința de a-și etala genele false și privirile ucigătoare.

Modeste-modeste, dar tot femeii simtem!
2) Fruntea liberă, urechile dezgolate, creștetul lins: coafură de călugăriță aflată în zile de post. Dar priviți numai din profil complicata arhitectură a meșei (falsă!) ce alunecă pe ceafă: volume diferite, sculptate în spațiu, podoabe florale, linii elansate. Și să mai crezi femeia când o privești numai în față!
3) Cîteva zuluși lungi atir-

nînd romantic pe umeri, o panglică aurie, împletită cu șiraguri de mărgelă, un ciucure la capătul ei și gata coafura mezei care merge anul acesta la primul ei revelion de domnișoară.
4) Cu o meșă de-a dreapta, cu alta de-a stînga, cea mai cumînică tunsoare «garçon» capătă — e drept, și cu ajutorul bretonului picant — un aer de veselie ștregărească, potrivit — ce să-i faci — numai vîrste-

lor fragede. Merge și-o funduliță aurie în creștet!
5) Cîteodată moda ne vrea cu tot dinadinsul buclate, violent ondulate, savant ciufulite. Cine are umor personal și un fixativ de calitate, poate încerca și această zgomotoasă cascadă de cuișoare, melcișori și buclășoare! Pe răspunderea noastră.
6) Voi, biete coafuri de ultimă oră, voi, zuluși îndrăzneți, și voi, bucle involte, voi, cocuri arhitec-

aceste nobilitare însemne cu țeluri cât se poate de sănătos funcționale!?

— O umbrelă, neapărat o umbrelă: prinde bine pe vreme de ploaie (chiar și parteneriei), dă ținutei masculine un nu știu ce plin de eleganță și se poate asorta și cu cravata în dungii de anul trecut.

— S-a dus vremea banalelor curele! A sunat ceasul curelelor cu ceas, cu balamale, cu ineluse, cu lănișoare.

Dacă aveți mîini pricepute sau vreo cunoștință amabilă la cooperativa de marochinerie din colț, poate-poate veți reuși să combinați și dv. un asemenea dar... Eu vă dau ideea și... poza de mai jos.

— Cine spunea că puloverele în doi pe față, doi pe dos intră exclusiv în destimul vestimentar al femeilor? Cine spunea că eșarfele legate la gît și cordoanele late încinse peste pulovere sînt capricii ale modei feminine? Cine spunea, s-a înșelat: toate-toate ne-au fost răpîte, pe rînd, de garderoba masculină. Cum se vede și în fotografie. Așa că, dăruți bărbaiților baticuri! Dăruți-le centuri nostime pentru marcarea taliei!

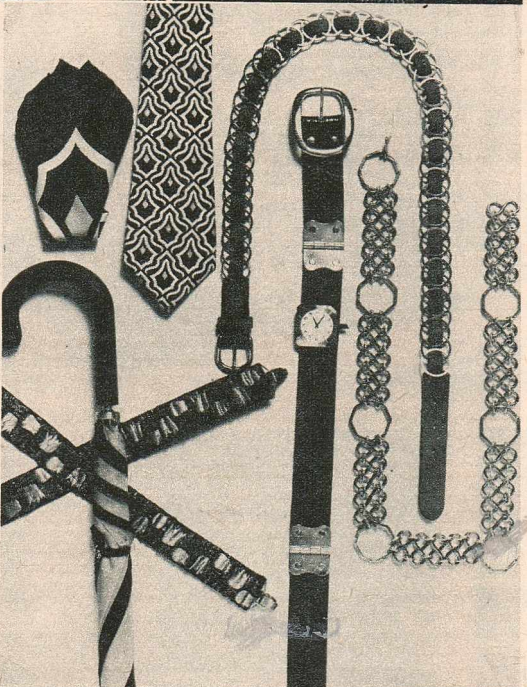

..și pentru ELE

— Dacă EA are mîini îndeminatice, rezolvați ușor marea problemă a darului: câteva sculuri (mai multe, eventual) de lînă și câteva de mătase. S-ar putea ca modelul din stînga s-o tenteze, și atunci are treabă cîteva bune luni de zile. Și toată lumea va fi liniștită...

— Nu e de ocolit nici ideea unui trenchi căptușit cu o subțire blană artificială. Presupunînd că vă este cunoscută măsura respectivă, vă asigur că-i veți face EI o surpriză grozavă.

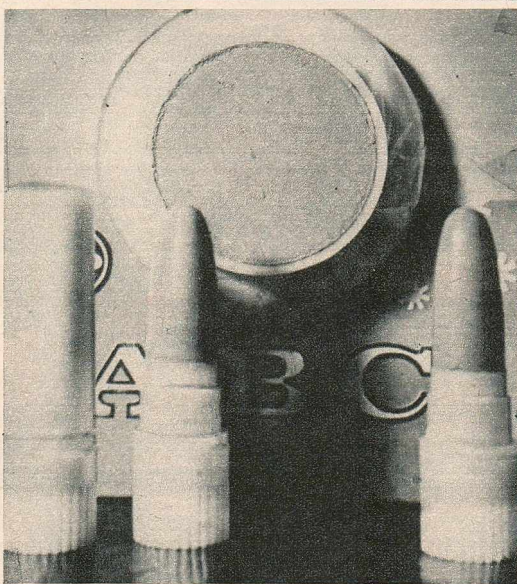
— Și o podoabă cît mai schipicioasă, din mici plăcuțe metalice, care pot da un aer nou și unui pantof ce și-a cam făcut stagiul.

turată savant, și voi, plete complicat ondulate, voi toate puteți să vă retrageți, rușinate și complexate, în fața acestei pieptănături țărănești. Mireasa din Oaș veghează, țeapănă, toată noaptea, pentru ca bătrînele satului, coafeze ca ni-meni altele, să împletească, fir cu fir, mărgeluță cu mărgeluță, ciucure cu ciucure, cea mai formidabilă pieptănătură cu puțință. Ați avea oare curajul s-o încercați pentru noaptea revelionului?

ca
să
ajutăm
natura...

Sigur, darul cel mai la îndemină, cel mai util și cel mai bine primit rămîne întotdeauna produsul cosmetic. Cu o condiție: să fie bine ales. Să răspundă gusturilor celei căreia i le dăruți. Să se armonizeze cu nuanțele tenului și ale garderobei. Pentru asta ar fi nevoie de o mică documentare prealabilă, dar dacă aceasta pare dificilă, să încercăm împreună să ajungem la cîteva concluzii:

— Adresați-vă gamei de rujuri de buze ABC: sînt cele mai noi și de mai bună calitate produse ale industriei noastre de specialitate. În nuanțele deschise, sidefate — floare de măr, rose-perle, fraise-perle, lila-perle — rujurile ABC se potrivesc de minune vîrstelor tinere, fetelor cu ten deschis și păr blond. Sînt suportate cel mai bine în contextul unei vestimentații în culori deschise, luminoase.

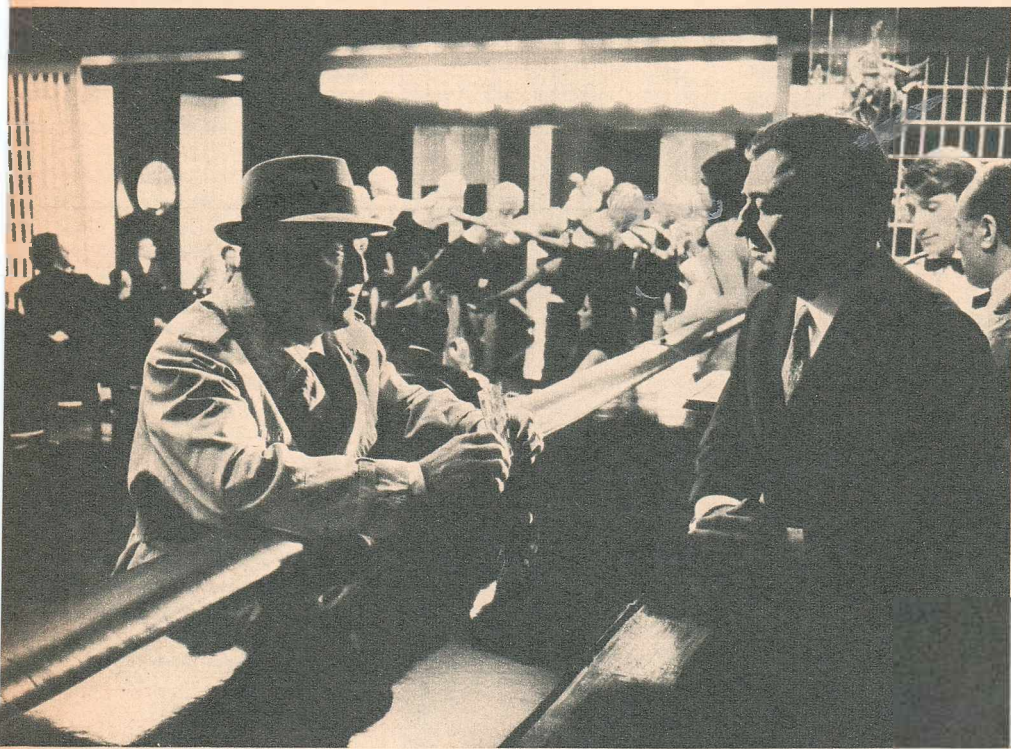
— ABC-urile rubinii, corai, rose-orange, lila, aurora, cu nuanțele lor ceva mai accentuate, mai intense, sînt recomandate vîrstelor mai puțin fragede, tenului mai închis, toaletelor mai sobre.

— Pentru pleoape: caseta «Eva» cu farduri compacte (alb, bleu, turcoaz, bleu-perle), în două calități: fard gras, pentru pielea mai puțin hidratată, și fard pentru pielea normală.

— Pentru posesoarea unui obraz cu ușoare imperfecțiuni, cu un mic double-menton sau cu cearcăne, un Fard corector ABC (culoarea topaze), sau un Fard anticearcăn (alb). Un dar pe care ni-l putem face mai ales singure: veni din partea altcuiva, ar părea nițelș răutăcios.

— Nimic mai binevenit, nimic mai bine primit ca un parfum. Sau o apă de toaletă. Sau un set de parfum-colome în aceeași gamă de miros. Pentru o fată tinăară aș recomanda Eva 1 001 (asemănătoare cu Chanel 5), pentru o doamnă, Eva 1 002 (în gama Arpège), pentru toată ziua, un Turist, pentru seara — parfumul Cristal (în gama lui Miss Dior). Foarte nou și foarte bun, noul atomizor Miraj (din familia parfumului Madame Rochas).

Alegeți: aveți totuși de unde!

▲ Bourvil — primul său rol de polițist a fost cîntecul de lebedă.

Frank Sinatra — detectivul dezamăgit din filmul lui Gordon Douglas. ▶

▶ Ultimii supraviețuitori ai james-bondismului (Richard Johnson în «Mai periculoase decît bărbații»)

◀ Prietenia amenințată («Borsalino»).

UN REVOLVER SAU O SUTĂ DE PUSTI (III)

Cinci cineaști, dintre care unul a umblat în mod sigur pe la curțile geniului — e vorba de John Huston, ceilalți fiind Kenneth Hughes, Val Guest, Robert Parrish și Joseph Mc. Grath — și-au unit forțele pentru a prelungi viața lui James Bond. Dar dincolo de *Casino Royale* — filmul salvator — începea să se întrevadă deja prăpastia. Agentul 007, cu mașinile sale infernale, cu femeile sale infernale, superbe și fără nici o treabă, agonizau: «ultimele filme din seria James Bond se prăbușeau sub ridicolul seriozității cu care erau povestite aventurile rocamboleschi ale play-boy-ului Serviciului secret britanic» — spune «sine ira et studio», obiectivul comentator René Prédal. Astăzi doar un bezmetic și-ar mai investi banii într-un James Bond sau într-un james-bondism, iar producătorii nu sînt, în general, ființe bezmetice. Butoanele și gadget-urile care făceau și desfăceau totul, care țineau loc și de pistol și de minte, au sfîrșit prin a umili demnitatea noastră de «trestii gînditoare» cărora ne place din cînd în cînd să-l cităm pe Pascal și care mai știm și cum arată o plictiseală de moarte.

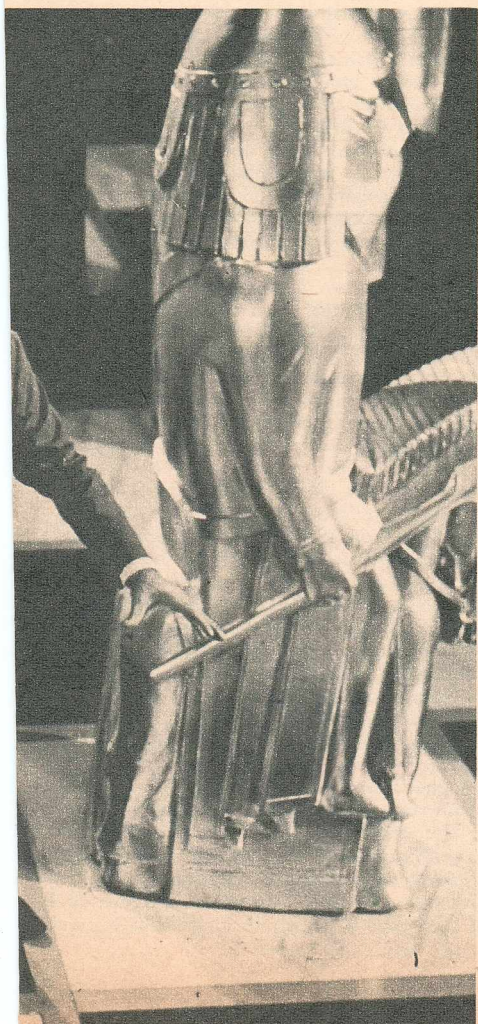
În drumul ei către cimitir, aventura hiper-tehnicizată a fost însoțită, în primul rînd, de căscatul nostru imens. Dacă de trecut omenirea se desparte rîzînd, filmelor li se spune adio între două plictiseli. *Aventura* de astăzi și cea de mîine — pentru poimîine nu garantăm — vrea să-și recîștige, în primul rînd, pămîntul bătătorit pe care se mișcă oamenii dintotdeauna, nu supereroii posesori de laboratoare subterane, farfurii zburătoare și nave spațiale. *Policier-ul*, năclăit de clișeele «moderne», devenit zglobiu din indiferență și cinic din stupiditate, tinjește după încărcătura umanistă, după strămoșeasca înțelepciune amară a filmelor anilor '40. Cum aminteam data trecută,

începe să se refacă, din bucățele, mitul uzurpat al detectivului-om, supus greșelilor, îndoielilor, eșecului; aventurieri, răii, condamnații își implinesc un destin ineluctabil a cărui traiectorie este ea însăși un prilej de cunoaștere umană, nu doar de simplă dezlegare a unor mistere. Drumul filmului către redobîndirea nobleței este chinuitor, zbatările unor cineaști sînt de-a dreptul dramatice. Americanul Gordon Douglas a dat frumoase speranțe celor care așteptau renașterea filmului negru, cu puternice accente sociale. *Detectivul* său (cu Frank Sinatra) își părăsește meseria dezabuzat, înfrînt de imposibilitatea de a sluji ordinea în mijlocul unei instituții polițienești ea însăși coruptă. Douglas contestează nu de dragul contestației, ci în numele unui realism al zilei: într-un oraș încercuit de rețelele subterane ale intereselor organizate, un detectiv cinstit înseamnă un visător rătăcit și zadarnic încăpăținat. Obosit probabil, ca și eroul său, regizorul bijbile însă în fața filmului următor, *Femeia în ciment*, este înclinat spre concesii, inclusiv cele făcute splendorii lui Raquel Welch.

Bulitt al lui Peter Yates sau *Luke* — *mină rece*, de Stuart Rosenberg, sondează, cu stîngăcii și inconsecvențe, dar cu o certă dorință de eliberare din chingile schemelor, lumea celor din afara legii, a celor respinși, nu de puține ori pe nedrept, de către o societate nepăsătoare, precum și lumea singuraticilor, care se încumetă să caute tirul drept. Se pare că ceea ce americanilor le reușește cu opinteli și năduf, francezilor le izbuteste cu mai puțină încordare. Mai precis — unui francez, pe nume Jean-Pierre Melville. Cu riscul de a auzi din nou glasuri care să ne arunce în față cum că luăm apărarea «îngerilor cu cazier» tip *Samuraiul*, îi vom da din nou votul nostru

lui Melville. Nu pentru că astăzi el este numit «stăpînul cinematografului francez», nu pentru că Astruc «a aplaudat ca un nebun» *Cercul roșu* (mărturisire), nu pentru că Godard îl invidiază («numai ca tine aș vrea să fac film»), nu pentru că *Cercul roșu* a înregistrat la Paris 189 000 intrări în două săptămîni, ci pentru că Jean-Pierre Melville, așa lup singuratic cum ni se înfățișează el, este un om al timpului său mai mult decît cei care agită sloganuri la modă. Desigur, acest timp al său și-l trăiește într-o altă lume, străină nouă în atîtea privințe, dar tristețea, zădărnicia și singurătatea tuturor alergătorilor de cursă lungă, de pe indiferent care meridian, nu ne poate lăsa neclintii, baricadați în neînțelegere sau într-o prea strîmtă înțelegere a moralei. Nu supralicîtam «moartea văzută ca o alegere existențială» în filmele lui Melville, dar nici nu ne vom trage gluga peste ochi și de mult încît să nu mai vedem rațiunile fatalului drum către moarte al eroilor cineaștilor francezi. Moartea poate însemna prețul greșelilor, moartea este preferată singurătății, ostilității, moartea vine o dată cu pierderea unei prietenii, cu conștiința negării alteia. Moartea prietenului este cea mai cumplită pedeapsă coborîtă asupra celui care a îndrăznit prea mult în jocul de-a aventura. Nu întîmplător cel care cade are, de atîtea ori în filmul francez de aventuri, chipul lui Alain Delon (*Aventurierii* de Robert Enrico, *Cercul roșu*) și nu întîmplător atunci cînd nu moare Delon rămîne singur (*Samuraiul*, *Borsalino* de Jacques Derray). Frumusețea amplifică simbolul și nu vād aici decît o lecție de morală dreaptă și severă. Dar pentru asta cred că trebuie să știi ce înseamnă și o prietenie, nu numai un film politist.

Magda MIHĂILESCU

MAFIA

UCIDE ȘI ÎN HALAT ALB

Pentru sfârșitul acestui an comisia parlamentară «antimafia» a promis un raport «exploziv». Ba chiar afirma că acesta va constitui punctul final al activității tenebroase desfășurate de un veac încoace pe pământul Siciliei de «onorabila societate».

Dar pînă la acest «șoc» de care vorbea l'onorevole Cattanei, opinia publică din însingurata insulă aflată în sudul «cizmei», ca și de restul țării, avea să trăiască altele. Tot din pricina Mafiei. În plină frământare provocată de dispariția fără urme la Palermo a ziaristului Mauro De Mauro (a o suta «moarte albă» de la sfârșitul războiului încoace) a venit ca o lovitură de trăsnit asasinatul comis într-un spital din Palermo: 4, «doctori» îmbrăcați ca pentru sala de operație, avînd sub albele halate arme de foc, au

pătruns în spital și, amenințînd personalul prezent, au cerut să fie conduși la rezerva nr. 6 unde, în prezența soției sale. I-au ucis cu sînge rece pe Candido Ciuni, internat de cîteva zile în urma unor lovituri de pumnal primite în plină stradă... Dar dincolo de acest oribil asasinat și de diferitele supoziții asupra mobilurilor ucigașilor, mai teribil pare să fie un alt fapt: obsesivul răspuns *non so nulla* (nu știu nimic) dat de fiecare dintre cei chestionați în legătură cu acest caz, inclusiv de membrii familiei Ciuni. «Omerta» — legea tăcerii — continuă să domnească deci, răspîndită ca un fel de «smog moral» la Palermo și pe întreg teritoriul insulei, făcînd imposibil orice progres în depistarea și mai ales condamnarea membrilor Mafiei.

I.C.

Victima asasinatului de la «Ospedale Civico Della Feliciuzza» din Palermo: Candido Ciuni, în vîrstă de 41 de ani, originar din Ravanusa, provincia Agrigento (una din principalele zone de activitate a Mafiei). Și-a dat seama că e «condamnat la moarte» în seara în care a fost atacat în fața casei de doi indivizi și înjunghat. Dar, internat de urgență în spital și scăpat ca prin minune, a declarat polițiștilor care l-au interogat în legătură cu «incidentul» că nu știe cine au fost atentatorii și nici de ce l-au atacat. După 7 zile de spital «sentința» a fost total adusă la îndeplinire... În legătură cu mobilurile crimei, doi dintre prezumtivii ei autori care au fost arestați, nu declară nimic.

Mario Ciuni, fratele celui asasinat, a respectat și el cuvîntul de ordine: «non so nulla». Dar — același dar — cînd, noaptea, i s-a telefonat că fratele său a murit «senza la grazia di Dio» (expresie definind o moarte nenaturală) și-a pus în buzunar o armă și s-a prezentat la poliție pentru... a fi arestat, sub acuzația de detențiune și port abuziv de armă de foc, judecat cu procedura de urgență și trimis la închisoare — adică la loc sigur.

Antonina Orlando, soția lui Ciuni, a stat la spital în permanență, zi și noapte, în rezerva soțului ei, pentru că se temea că «vor veni și aici pentru a-l ucide». A deschis «comando»-ului de ucigași doar pentru că aceștia au pus pe unul din infirmieri să spună că a venit «medicul de serviciu».

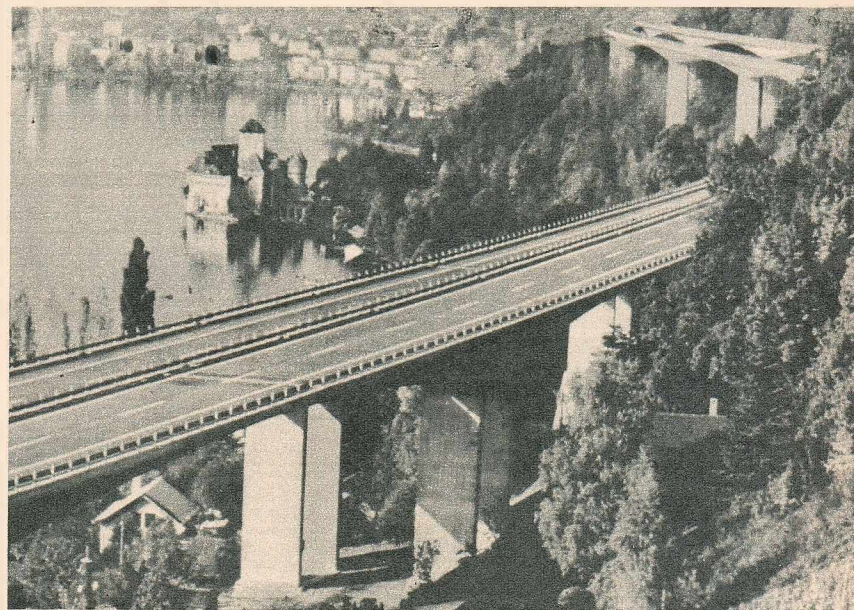
L'onorevole Francesco Cattanei este cel mai proaspăt președinte al comisiei «antimafia» creată cu 7 ani în urmă și compusă din 15 deputați în Cameră și 15 senatori. El afirmă că ultimele evenimente dovedesc o criză a «onorabilei societăți»: «În general, cînd Mafia ucide se poate spune că e în criză». Și, în interviul acordat revistei italiene «Oggi», Cattanei se referă concret la cazurile Mauro De Mauro și Candido Ciuni. În același interviu președintele «antimafiei» pune accentul pe legăturile dintre organizația teroristă și puterea publică: «Noi vom da la iveală nume... Mafia nu poate continua să existe și să acționeze decît în măsura în care este în legătură cu puterea publică».

În acea noapte la pavilionul chirurgical al spitalului civil din Palermo erau de serviciu patru persoane: Salvatore Gaglio — portarul — și trei infirmieri: Francesco Palazzolo, Stefano Ania și Nicolo Ferraro (în fotografie). Gaglio le-a permis asasinilor să intre crezîndu-i medici, după aparențe — halate albe lungi, stetoscoape, bonete și mască chirurgicală. Acum, Ferraro ca și ceilalți trei declară: «Nu, nu i-am văzut la față, n-aș putea să-i recunosc». Același «omerta»?...

Dodo, un pu de puma în vîrstă de trei luni, este un locatar (destul de zurbagiu, de altfel!) al zooparcului din Berna și are o mare pasiune: să-l aibă în preajmă pe anonimul iepuraș pe spinarea căruia își ține «protector» lăbuța. Nu știm însă ce părere are despre toată afacerea... protejatul!

dar iepurele ce zice?

regina autostrăzilor

La frumusețile naturale, și așa vestite, ale lacului elvețian Léman și a împrejurimilor sale s-a adăugat un element nou creat de om: autostrada Vevey-Rannaz, dată recent parțial în circulație. Desfășurată pe coasta lacului, șoseaua se înalță pe poduri și viaducte, fiind decretată cea mai frumoasă autostradă europeană.

o joacă cît se poate de serioasă

La vîrsta de șapte ani, Simeon Howard Taylor nu mai e doar o promisiune, ci o mare certitudine. La anii cînd cei de-o seamă cu el zîngălesc cu creioane colorate tot ce le cade sub mînă, micul artist și-a deschis prima expoziție personală de pictură în holul unuia dintre cele mai impunătoare hoteluri londoneze, Hilton, din Park Lane. Lucrările expuse au fost realizate în cursul unei lungi călătorii de studii prin cinci țări europene.

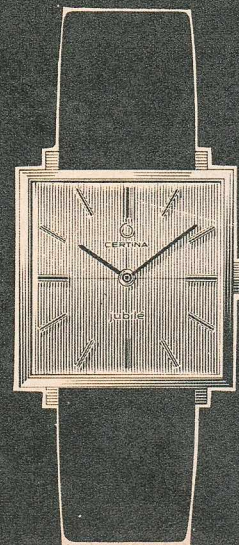

CERTINA

UN CADOU CARE OFERĂ
CERTITUDINE - CEASUL «CERTINA»

De vînzare la magazinele
«Bijuteria» din întreaga țară

GIANNI MORANDI:

«ASTĂZI SÎNT UN PRIVILEGIAT,
DAR MÎINE, CÎND TOTUL SE VA SFÎRȘI...?»

Sînt ispitit să spun că în aceste zile Gianni Morandi, cîntărețul nostru nr. 1, se gîndește la... castane. Vina este a regizorului Pietro Germi care i-a încredințat ultimul său film «Castanele sînt bune», ce se bucură de un succes apreciabil din partea spectatorilor.

Ca să fiu sigur că-l găsesc acasă, la vila sa de pe Tor Lupara, m-am înființat acolo într-o luni dimineața. Cine vrea să-l întilnească, să-l caute, fără să mai stea pe gînduri, luni dimineața. Poate că veți întreba de ce? Iată explicația. Gianni este centru înaintaș într-o echipă de fotbal. Un fel de echipă. Este formată din băieți de vîrsta lui, care nu au însă milioanele și nici vocea sa, dar au, în schimb, același entuziasm. Tovarășii săi de sport nu-l asaltează cu autografe, nu sînt cîtuși de puțin impresionați de calitatea de idol a lui Morandi și nu se sfîșesc să-l gratifice cu unele epitete cam robuste cînd vedeta greșește o pasă sau nu aleargă suficient de repede. Ba chiar mai mult, cite un adversar îl atinge la gleznă, și așa că după meciul de fiecare duminică bunul Gianni stă întotdeauna în casă să-și vindece loviturile. Credincios acestui obicei, Morandi ne aștepta în vastul său salon-biblioteca, împreună cu fetița sa Marianna, toată numai cîrlionți negri. Morandi s-a schimbat radical. Băiatul care cînta «Trimite-o pe mama să ia laptele» e departe, atît de departe, încît nici nu și-l mai amintește. Oare numai trecerea de la cîntec la cinematograful să-l fi transformat într-atît? «M-am schimbat, pur

și simplu — spune el. M-am schimbat pe dinăuntru. Am o familie, o fetiță, o soție. Mă gîndesc mult la viitor. Mi-e greu să explic cum îl văd. Lumea crede că Morandi cîștigă milioane, că nu are nici un fel de probleme. Totul este o aparență. Astăzi sînt un privilegiat, sînt de acord cu asta, dar mîine, cînd totul se va sfîrși, cînd voi reîntra în anonim? Iată ce mă frămîntă în ultima vreme». (Actorul-cîntăreț vorbește cu multă seriozitate. Chipul său păstrează însă un veșnic aer adolescentin, buzele au conturul acela aparte al băieților tineri. Doar Marianna, care ne observă tot timpul și dă semne că nu-i sînt chiar simpatic, îmi amintește că Morandi este tată).

«Și apoi, mi s-a întîmplat un lucru foarte grav. La concertele de la Teatrul Bussola din Viareggio, ca și la Torino, mulți tineri s-au ridicat împotriva mea, m-au contestat. După părerea lor, eu cîștig prea mult. La Viareggio au fluierat, au strigat că nu e drept să cheltuiască atîția bani ca să vină să mă vadă. Cum să nu lase urme astfel de lucruri? Am hotărît să nu mai cînt în public. Adevărul este că nu mă interesează atît de mult banii. Astăzi îmi doresc mai mult decît orice liniște, pentru mine, pentru familia mea. Știți că duminică vin aici sute de persoane, vor să mă vadă, să-mi strîngă mina. A devenit de acum o obișnuință».

Morandi își trece mina peste picioarele cam lovite, unul pare să aibă chiar o rană mai serioasă. «O lovitură de la tocul unei ghețe — îmi explică el. Nu dau importanță,

▲ Centru înaintaș pe Tor Lupara.

Correspondență
specială de la
Giuliano ORLANDO

cînd joc sînt fericit. Mă simt egal cu ceilalți băieți, și asta urmăresc». Mărturisirile mi se par a fi un semn indubitabil al maturizării cîntărețului. Morandi a crescut, și astăzi trece, ca și atîția alții, printr-o criză de conștiință. Desigur, o va depăși, cu atît mai mult cu cît viitorul pare să țină cu el. *Canzonissima* îi făgăduiește un loc bun, cinematograful îl descoperă ca actor. Iar Gianni privește cinematograful cu multă înțelepciune. «Poate cu *castanele* acestea n-am reușit să mă descurc foarte bine. Cel puțin aceasta este sentința unor critici. Nu sînt însă întru totul de acord cu ei. «*Castanele sînt bune*» este un film deschis, simplu, are un mesaj umanist, ne amintește datoria de a avea încredere în lucrurile de toată ziua ale vieții, de a ne fi credincioși nouă înșine».

Și apoi este un film regizat de Germi, căruia cinematograful italian îi datorează mult. De acum încolo trebuie să fiu foarte atent la orice propunere. Nu vreau să greșesc. Altfel nu merită să las muzica ușoară, unde, oricum, sînt cineva, pentru a face figurație în film. Aici, în echipa mea de fotbal de pe Tor Lupara, sînt centru înaintaș, și nu vreau să fiu o rezervă ca actor. Morandi nu va face niciodată asta».

După cum se vede, cîntărețul acceptă mai degrabă loviturile în gleznă decît eșecul în cinematografie. Muzica ușoară l-a obișnuit cu rolul de protagonist.

▲ Morandi și-a lăsat mustați doar de dragul filmului.

LUNA CADOURILOR

PENTRU FETIȚE:
Păpuși
Bucătăria mea
Aragaz și butelie
Mașina de cusut «Ilenuța»

Prilej
de
bucurii
și
pentru
cei
mici.

Oferiți-le
daruri
potrivite
vîrstei,
gusturilor
și
încîlnațiilor.

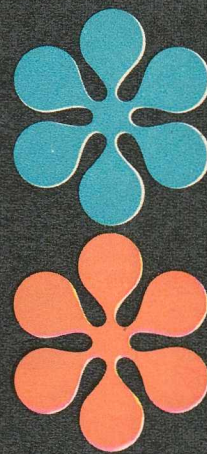
PENTRU BĂIEȚI:
Jucării mecanizate și electrice
Truse de politehnizare
Jocuri pentru micii constructori
Limuzină electrică

COMBINATUL
INDUSTRIEI
ALIMENTARE

Sibi

Degustați
aperitivul
BITTER
de
SIBIU
Consumați
delicioasele
noastre
PANETTONE

GLOB COMENTAR

N. POPESCU-BOGDĂNEȘTI

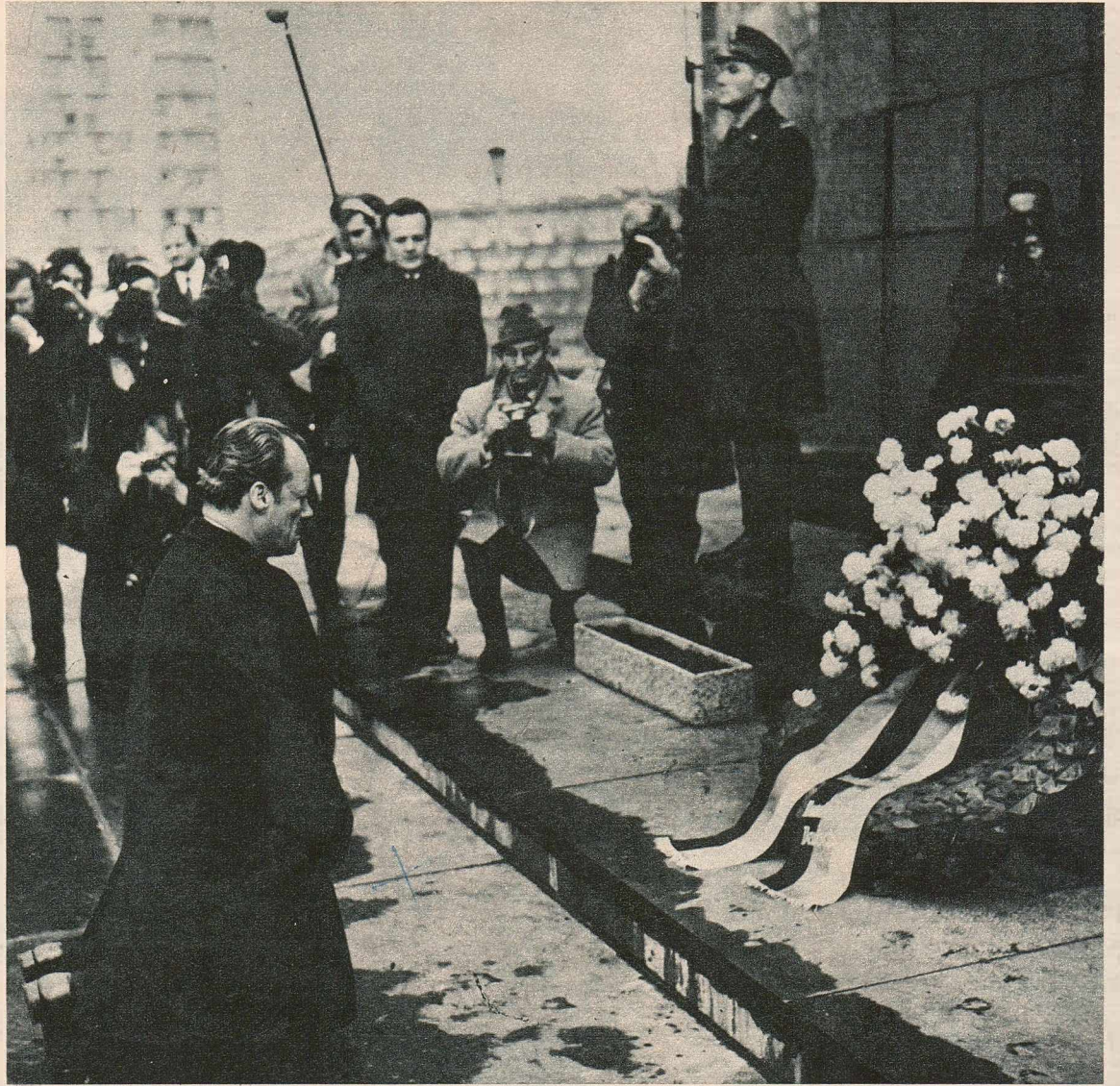
ROMÂNIA: 15 ANI LA O.N.U.

Iată-ne în împrejurarea fericită de a consemna împlinirea unui deceniu și jumătate de la data când România a devenit membră a Organizației Națiunilor Unite. Tema este mai mult decât generoasă și pretinde sublinieri de semnificații la fel de generoase, dar spațiul, hain de zgîrcit, rezervat însemnărilor de față, constrânge la limite care nu îngăduie decât simple punctări.

Ca membru al Organizației Națiunilor Unite, țara noastră a desfășurat, în spiritul Cartei și al idealului înalt umanitar care a inspirat fondarea O.N.U., o activitate prodigioasă. A reda, fie numai simplu consemnativ, inițiativele românești în cadrul O.N.U. și al instituțiilor sale specializate ar fi o operație utilă dar care, din motivele evocate mai sus, nu poate fi decât parțial realizată. Putem totuși cita spicuiind. În 1965, pe agenda sesiunii Adunării Generale erau înscrise rezoluțiile: 2129 — de emanație română, «Acțiuni pe plan regional în vederea îmbunătățirii relațiilor de bună vecinătate între statele europene, aparținând unor sisteme social-politice diferite»; 2637 — «Declarație privind promovarea în rândurile tineretului a idealurilor de pace, respect reciproc și înțelegere între popoare»; 2083 — «Punerea în valoare și utilizarea resurselor umane». În 1967, la inițiativa României au fost luate în dezbateră rezoluțiile: 2317 — «Rolul Comisiei economice pentru Europa în dezvoltarea cooperării economice internaționale» și 2318 — «Știința și tehnica». În 1968 reprezentanții țării noastre propuneau rezoluția 2458 — «Cooperarea internațională pentru utilizarea calculatoarelor electronice și a tehnicilor moderne de calcul în folosul dezvoltării». În 1969, sub semnătura României apărea în agenda Adunării Generale rezoluția 2561 — «Administrația publică, managementul». Iar în sesiunea jubiliară de anul acesta a O.N.U., aceleași Adunări Generale i-au fost supuse spre discuție, alături de alte importante puncte de program, și rezoluțiile române: «Cu privire la consecințele economice și sociale ale cursei înarmărilor și efectele sale profund dăunătoare asupra păcii și securității în lume» și, respectiv, «Rolul științei și tehnologiei moderne în dezvoltarea națiunilor și necesitatea întăririi cooperării economice și tehnico-științifice între state». Este fapt cunoscut că inițiativele României s-au bucurat la O.N.U. de prețuire, dovada cea mai recentă în acest sens fiind adoptarea în unanimitate, de către Adunarea Generală, a celor două rezoluții propuse anul acesta, fapt ce vorbește de la sine și proiectează o puternică lumină asupra caracterului activ și creator al participării României la viața și activitatea O.N.U., asupra prestigiului de care se bucură România în rândul membrilor organizației. Prețuire într-un înalt grad exprimată prin alegerea, nu cu multă vreme în urmă, a reprezentantului țării noastre în funcția prestigioasă de președinte al Adunării Generale pe timp de un an.

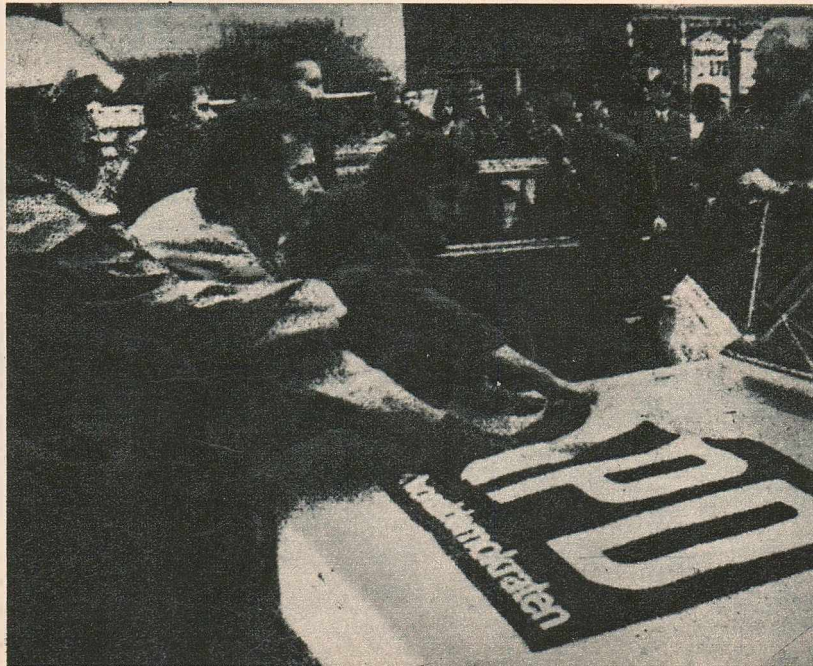
Tabloul participării României la activitatea Națiunilor Unite este, cum am precizat, mult mai complex. Ținem seama că inițiative românești s-au aflat pe masa de lucru și și-au găsit concretizări în numeroase organizații și organisme ale O.N.U. Ținem seama de faptul că în țara noastră s-au ținut, sub egida O.N.U., numeroase congrese și reuniuni internaționale de anvergură. Ținem, îndeosebi, seama de faptul că anul acesta, când la sesiunea O.N.U. glasul României s-a făcut auzit prin cel mai autorizat reprezentant al său, secretarul general al partidului, președintele Consiliului de Stat, tovarășul Nicolae Ceaușescu, poziția exprimată de la înalta tribună a forului mondial s-a bucurat de un ecou deosebit de larg.

În tot ce a făcut și întreprinde la O.N.U., România socialistă s-a afirmat și se afirmă ca un hotărât și prestigios promotor al idealurilor de pace, înțelegere, cooperare, respect reciproc.

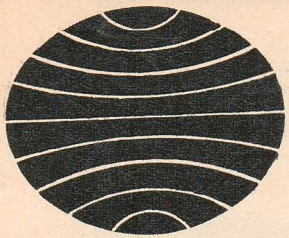

▲ FOTOGRAFIE-DOCUMENT

O imagine cu profunde și multiple semnificații. Cancelarul Republicii Federale a Germaniei, Willy Brandt, care a semnat la Varșovia tratatul polono-vest-german — ca «un pas just și oportun», cum l-a caracterizat — a ținut să exprime cu un gest simbolic regretul adinc pentru ororile săvârșite de hitleriști și în același timp voința fermă de a face totul pentru normalizarea temeinică a relațiilor R.F.G. cu Polonia și celelalte țări socialiste. Iată-l pe cancelarul Brandt — al cărui trecut antihitlerist este binecunoscut — îngenunchind emoționat la monumentul ridicat pe locul fostului ghetou varșovian, în memoria victimelor căzute aici în timpul ocupației hitleriste.

◀ Stupiditatea organizațiilor neonaziste, adversare ale politicii guvernului Brandt față de țările Europei răsăritene, stârnește reacția viguroasă a păturilor celor mai largi și mai diverse ale populației. În ultimele zile, la Essen, la Bonn și în alte orașe federale au avut loc puternice acțiuni populare de luptă deschisă pentru zădărnicierea acțiunilor grupurilor neonaziste de tipul lui «Aktion Widerstand» (Acțiunea de rezistență) și Partidul Național-Democrat al lui Adolf van Thaden, partid care s-a remarcat prin lamentabile eșecuri în recente alegeri din Hessen și Bavaria. În imaginea telefoto, multimea zădărnicește, indignată, o demonstrație de stradă inițiată, la Essen, de neonaziști.

FOTO

PLEDOARIA AGRESIUNII

Cu o perseverență demnă de o cauză mai bună, de la diferite tribune de peste Ocean continuă să se profereze amenințări și invective la adresa Republicii Democrate Vietnam și a tuturor forțelor luptătoare vietnameze care opun o rezistență dîrză, eroică, mașinii militare a S.U.A. După ce, timp de cîteva săptămîni, oficialități americane, miniștri și generali ai corpului expediționar s-au străduit să «explice» necesitatea reluării bombardamentelor împotriva teritoriului R.D. Vietnam, acum însuși președintele S.U.A. pretinde că actele de război executate de aviația americană în stil western vor continua dacă zborurile avioanelor de recunoaștere ale S.U.A. deasupra R.D. Vietnam vor întîmpina riposta apărătorilor acestei țări.

Dacă, în ciuda evidenței și în fața manifestărilor reprobatoare ale opiniei publice internaționale, se ajunge pînă acolo încît neacceptarea «ofertei» schimbului de prizonieri avansat de Washington prilejuiește taxarea poporului iubitor de libertate al Vietnamului drept «o națiune care este un bandit internațional» — așa cum a făcut-o președintele Nixon la recenta sa conferință de presă — atunci se poate trage concluzia că cercurile răspunzătoare de ororile războiului din Indochina nu numai că nu au tras învățămintele convenite din înfrîngerile suferite cu prețul unor grele pierderi, ci înțeleg să continue, la fel de nesăbuit ca pînă acum, aventura lor războinică, ale cărei consecințe, fatale în primul rînd pentru S.U.A., nu pot fi încă evaluate. Oricum, noile acte de război americane și amenințarea neechivocă de a le repeta trădează nu forța ci slăbiciunea agresorilor. Ceea ce nu diminuează cu nimic puternicul val de indignare ce se ridică pretutindeni în lume împotriva încălcărilor grosolane ale dreptului internațional de către S.U.A., împotriva nelegiuirilor săvîrșite de corpul expediționar american, indiferent sub ce pretexte și «argumente».

D. B.

Acești militari americani păziți de un soldat vietnamez au participat la operațiuni de război pe teritoriul R.D. Vietnam. Căzuți prizonieri, ei se află internați într-unul din lagărele special amenajate, bucurîndu-se de un tratament omenos și conform regimului unanim recunoscut privitor la detințiunea prizonierilor de război. Făcînd uz de drepturile sale suverane, guvernul R.D. Vietnam a declarat că va accepta rezolvarea situației prizonierilor numai după ce S.U.A. vor înceta definitiv operațiunile de război împotriva Vietnamului.

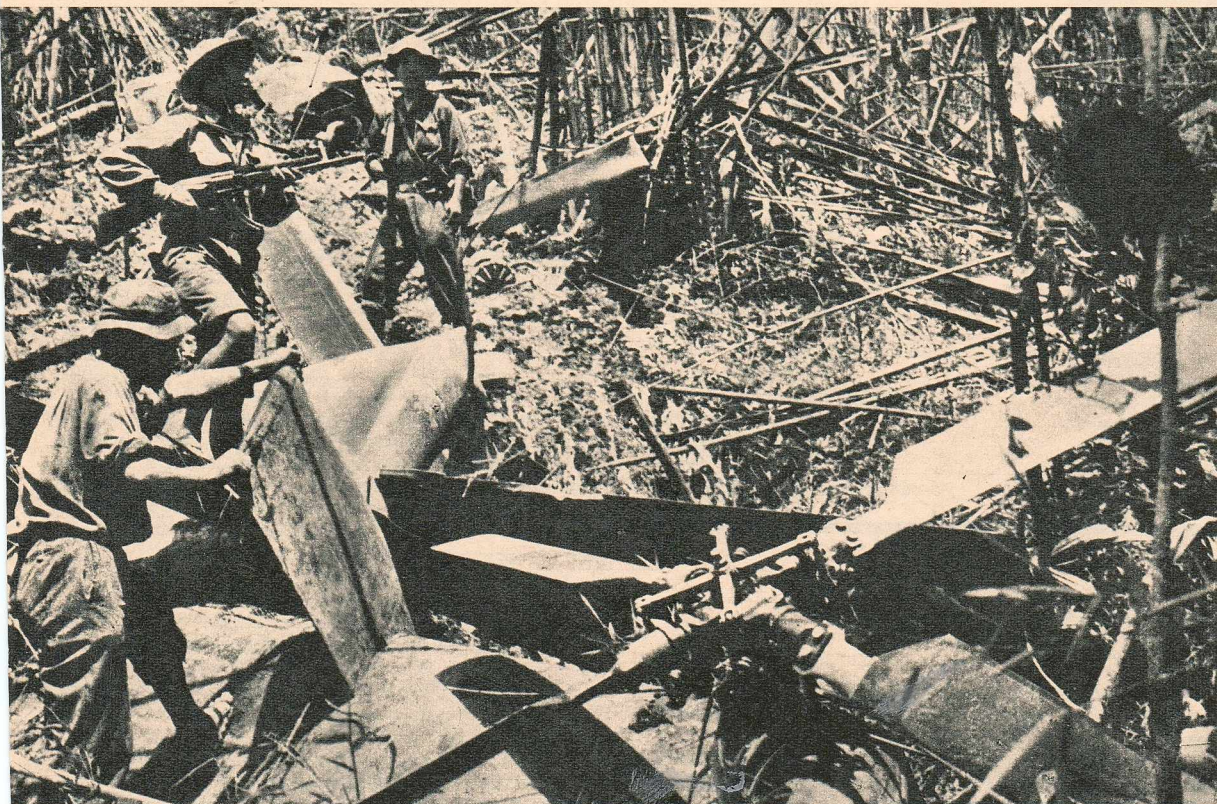
KY LA SAN FRANCISCO

După cum era de așteptat, vizita în S.U.A. a generalului saigonez Nguyen Cao Ky a provocat reacția-violentă a opiniei publice americane. Furia mulțimii, înregistrată de fotoreporteri la San Francisco, nu poate fi zăgăzuită — după cum vedeți — de cordoanele polițiștilor.

... ȘI EȘEC ÎN STIL C.I.A.

Iată-l pe dl. Melvin Laird, ministrul apărării al S.U.A., străduindu-se să explice și să justifice la Washington bombardamentele și «comando»-urile americane care au stîrnit indignarea legitimă a opiniei publice internaționale. Publicînd acest telefoto transmis de agenția U.P.I., ziarul vest-german «Süddeutsche Zeitung» inserează următorul text însoțitor: «Ministrul apărării, Laird, cu o fotografie din Son Tay (zona atacată — n.r.), la conferința de presă: o expunere a noului eșec al C.I.A.» (Serviciul central de spionaj al S.U.A.).

F.N.E. — 10

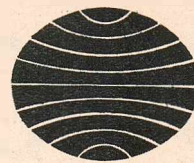
Iată una din fotografiile ce ne-au parvenit zilele acestea de pe frontul vietnamez. În josul ei, un text lapidar: «Frontul Național de Eliberare din Vietnamul de Sud (F.N.E.) pricinuieste grele pierderi inamicului; încă un elicopter american doborât». O dată cu începerea sezonului secetos, luptele s-au intensificat. Iar cea de-a 10-a aniversare a creării F.N.E. — exponentul autentic al voinței de luptă și a năzuințelor legitime de libertate ale poporului sud-vietnamez — este marcată în aceste zile de noi și viguroase operațiuni de luptă ale forțelor patriotice.

În cartea sa «În căutarea unei lumi innoite», Robert Kennedy scria: «Unii ar dori ca noi (S.U.A. — n.n.) să demonstrăm că războaiele de eliberare națională nu pot fi încununete de succes. Dar cu cît prelungim conflictul, nu facem decît să demonstrăm contrariul». Ceea ce se și întîmplă sub ochii întregii omeniri, fără ca bombardamentele furibunde ale aviației americane, la nord și la sud de paralela 17, să poată ascunde realitatea.

COMANDO ÎN STIL „WESTERN“ ...

La Choisy-le-Roi, purtătorul de cuvînt al delegației vietnameze la tratativele de la Paris vorbește reprezentanților presei despre noile acte de război îndreptate împotriva teritoriului R.D. Vietnam, săvîrșite de aviația americană în stil «western». Punctele de pe hartă indică zonele supuse bombardamentelor și operațiunilor pirateresti.

CAMPANIA ANTIDIVORT

«Un mic război religios», așa au caracterizat observatorii disputele ce continuă cu înverșunare după adoptarea în Parlamentul italian a noii legi a divorțurilor. Italia laică și Italia catolică se înfruntă. Adversarii legii, în fruntea cărora se află Partidul Democrat-Creștin (cam fără voia lui) și unele cercuri ale Vaticanului creează comitete de luptă, desfășoară o largă campanie antidivort în paginile ziarelor și la televiziune, organizează demonstrații de stradă. Vă prezentăm, în imaginea pe care o publicăm, câteva hotărâți inamice ale divorțului, în timpul unei demonstrații.

Silviu BRUCAN

CONSERVATORISM PURSÎNGE

Evenimentele sociale din Anglia, ca și toate evenimentele interne majore din zilele noastre, au nu numai o semnificație politică internă, ci și una internațională. Cititorii mai mult sau mai puțin devotați ai acestei rubrici cunosc dilema cu care sînt confruntate în prezent principalele țări occidentale: inflație sau șomaj. În Anglia, această dilemă se pune mai ascutit ca oriunde, deoarece economia britanică a realizat performanța unui cumul extraordinar — atât inflația cit și șomajul cunosc un nivel-record, și aceasta într-un moment cînd guvernul conservator ține să demonstreze Pieței comune că este un partener demn de a fi luat în considerare și primit în familie.

Fenomenele acumulate în economia britanică au ajuns la un punct critic. Inflația, scăpată de sub control, bintuie cu furie, și întrucît muncitorii constată cu regularitate matematică o scădere a salariului real la fiecare plic lunar, ei nu se consolează cu faptul că fenomenul este departe de a fi un monopol britanic și acționează în consecință. În 1970 s-au înregistrat mai multe greve decît în anii precedenți, iar acum acțiunile greviste au dobîndit și un caracter politic, fiind îndreptate de asemenea și împotriva legislației antigreviste pregătite de conservatori. Așa-numita «minigrevă generală», concepută ca un protest împotriva proiectului de lege menit a «reglementa relațiile industriale», a accentuat conflictul social și așa destul de încordat datorită «grevei perlate» a muncitorilor din uzinele de electricitate. Această grevă a electricienilor, care în mod demonstrativ a paralizat succesiv sectoare esențiale ale economiei, este cu atât mai iritantă pentru «establishment»-ul britanic cu cît dărimă teoria, atât de dragă reformismului contemporan, și anume, că în societățile tehnologice avansate revoluția socială nu mai este relevantă. Este o teorie bazată pe ideea că tehnologia modernă este apanajul clasei dominante și establishment-ului ei. Ce se întîmplă însă cînd și muncitorii devin conștienți de importanța tehnologiei moderne și încep să o folosească

Dom Helder Camara, arhiepiscop de Recife și Olinda (Brazilia) — «preotul meu roșu», cum îl denumește papa Paul al VI-lea. Într-un turneu efectuat în vara acestui an la Paris (în fotografie), Londra, Berlin, el a vorbit despre realitățile din țara sa și a exprimat concepțiile sale. «Cînd cineva vorbește despre violență — afirma el — trebuie totdeauna să pui întrebarea: despre care violență este vorba? Căci violența nr. 1, mama tuturor violențelor, este situația de injustiție care există pretutindeni, în țările subdezvoltate, în țările dezvoltate, unde există, de asemenea, săraci și oprimați, și în raporturile dintre subdezvoltați și dezvoltați. Aceste injustiții provoacă revolta, violența nr. 2. Atunci vine violența nr. 3, cea a guvernelor, care se consideră obligate s-o reprime pentru a salvagarda ordinea publică»...

Papa Paul al VI-lea într-un cartier de bidonvili din Filipine, cu prilejul recente sale vizite pe continentul asiatic.

CU FAȚA LA LUMEA DE DINCOACE

Într-un amplu comentariu, consacrat de o revistă occidentală de largă circulație recentului voiaj al papei Paul al VI-lea pe continentul asiatic, se afirmă că «această deschidere spre Asia este o deschidere spre omenirea săracă». Titlul însuși al respectivului articol este edificator asupra sensului cuvintelor citate: «Biserica virează la stînga». Fără îndoială că, o dată cu Ioan al XXIII-lea și Paul al VI-lea, s-a făcut resimțit un suflu nou la Vatican. Faptul că probleme de prim-ordin ale lumii contemporane găsesc ecou la Vatican se datoresc desigur și personalității papei Paul al VI-lea care, ca și Ioan al XXIII-lea, vădește o înțelegere profundă a realităților, spre deosebire de vederile retrograde, de pildă, ale papei Pius al XII-lea. Elocvente sînt, în acest sens, enciclicile «Pacem in terris» (1963, papa Ioan al XXIII-lea) și «Populorum progressio» (1967 — papa Paul al VI-lea). Dar, în primul rînd, acest suflu nou al bisericii este rezultatul unei «virări la stînga» a unei importante părți a clerului, a acelor prelați care, în parohiile lor cu oameni necăjiți, nu numai că sînt supuși presiunilor morale pe care le exercită asupra fidelii lor, dar au ajuns chiar, mulți dintre ei, să se contopească cu necazurile, frămîntările și aspirațiile oamenilor cărora le predică. Iată de ce la o recentă întrunire de la Amsterdam a prelaților așa-numiți «contestatari», o serie de participanți au ținut să sublinieze că tema principală pusă în discuție — celibatul preoților — prezenta pentru ei o importanță secundară; «lucrul într-adevăr important — arăta José Maria Ruiz, parohul cartierului «La limonera» din Ciudad de Guatemala — este dacă biserica este angajată clar alături de cei oprimați». Era exprimarea tocmai a poziției aceluia care sînt angajați clar. Așa cum a dovedit preotul columbian Camillo Torres, mort în lupte de guerilă, în 1966, despre care același padre Ruiz spune că este «un far mare care a luminat America Latină». Așa cum o dovedesc prelații acestui continent din emisfera vestică — îndeosebi după «micul conciliu» (conferința episcopală de la Medellin din 1968) prin tot mai virulente acțiuni protestatere în Paraguay, de pildă, unde biserica a devenit o principală forță de opoziție față de regimul Stroessner din Argentina, Uruguay și Brazilia, unde sînt tot mai numeroase glasurile ce condamnă «metodele de represie» adoptate de autorități față de cei cu vederi progresiste, în timp ce «adevăr ratele probleme sînt de ordin politic, economic și social»; și, în acest context, nu poate fi omis numele lui dom Helder Camara, arhiepiscop de Recife și Olinda — un adevărat tribun al «deschiderii bisericii către lumea oprimaților». Iar în aceste zile se află în atenția opiniei publice clerul din Spania, a cărui luare de atitudine împotriva procesului intentat celor 16 patrioți basci a dus la «prima înfruntare publică care a avut vreodată loc, sub regimul franchist, între biserică și stat» (Le Monde). Unii afirmă că întoarcerea clerului cu fața către problemele vieții de zi cu zi s-ar datora faptului că dacă odată cariera ecleziastică, asemeni celei militare, era un privilegiu al burgheziei, astăzi acestor cariere li se dedică și mulți fii ai celor săraci, care nu-și uită originea lor. Posibil. Dar este și o altă explicație, mai presus de aceasta. «Cei umili — scriu comentatorii revistei «Express» — nu se mai simt singuri. Cineva s-a instalat printre ei în periferiile mizerabile ale orașelor, în continentele în paragină. O religie mai tină și mai cuceritoare decît creștinismul: Comunismul». Iar «dacă noi nu știm să abordăm problemele umane — spunea dom Helder Camara — ni se va întoarce spatele». Și atunci conținutul predicii vizează mai puțin binefacerile «lumii de dincolo» și mai mult realitățile lumii de aici.

I. CIOARĂ

Barcelona. Față în față, într-o aprigă înfruntare, manifestații și polițiști.

ÎNSCENAREA DE LA BURGOS

Dacă prin procesul înscenat la Burgos, autoritățile spaniole au intenționat să lovească nu numai organizația clandestină E.T.A. și aspirațiile de autonomie ale populației basce pe care le reprezintă, ci și întreaga luptă a patrioților spanioli pentru idealurile libertății și dreptății sociale, valul de protest — de o amploare apreciată drept fără precedent în Spania contemporană — este revelator pentru forța, hotărârea și coeziunea cu care pături foarte largi ale populației din toate regiunile țării știu să-și facă auzit glasul împotriva unui act de teroare ce se vrea exemplar și intimidant. La Madrid, Barcelona, Durango, San Sebastian, Bilbao, Tarrasa, în celebra Guernica și în alte numeroase localități au loc, în ciuda reprimărilor polițienești, violente manifestații care cer amnistierea celor 16 militanți basci. Zeci și zeci de mii de oameni participă la o largă mișcare grevistă, se fac auzite chemări la grevă generală. Tensiunea crește. Starea de urgență a cuprins, practic, întreaga țară. Ecoul internațional stîrnit de procesul de la Burgos are, la rîndul său, o deosebită amploare. Demonstrații și mitinguri în numeroase țări vest-europene, telegrame și mesaje adresate autorităților spaniole exprimă indignarea opiniei publice împotriva înscenării judiciare de la Burgos. Alături de forțele progresiste din întreaga lume, opinia publică din țara noastră și-a exprimat solidaritatea cu toate elementele care luptă în Spania pentru împlinirea aspirațiilor de dreptate, demnitate și viață mai bună. Aspirații pe care procese politice și acte arbitrare asemenea înscenării de la Burgos nu le pot înăbuși.

Recenta hotărîre a cabinetului spaniol prin care sint suspendate, pe timp de șase luni, garanțiile constituționale privind libertățile individuale nu este considerată a fi de natură să atenueze starea de încordare creată în țară.

D. ȘTEFAN

CRONICA DE TREI SECUNDE

UN ÎNFRÎNT

Trist a sfectit-o unul dintre cei mai îndrăzneți bărbați ai epocii noastre, un mare cap, un mare inspirat — dl. Edmond David, aflat la numai 26 de ani în fruntea «unor centre de estetică corporală feminină». Domnul acesta a lansat o idee mesianică: metoda slendering — adică mișcări ale corpului strîns bine în curele de cauciuc. Toate anunțurile publicitare asigurau clientela că de la prima ședință se pierd 15 centimetri. În caz de eșec, țese va rambursa abonamentul. Măreață perspectivă, nu trebuie să fii femeie pentru a pricepe ce minune anunța slenderingul.

David ar fi putut intra în Larousse, lîngă regi și pictori omonimi — dacă la grandoarea ideii ar fi avut și un dram de intuiție. Căci (o, cu cîte dureri am plătit acest adevăr!) nu e suficient să ai — cînd te gîndești la a schimba silueta și destinul femeilor — doar idei, inteligență, bani și elan, ci și acel nimic numit intuiție. Or, intuiție — și în cazul de față — însemna precizie. Claritate în promisiuni. Chiar și ideile mesianice au nevoie de precizări

scrupuloase. Ca atare, mai multe doamne s-au plîns justitiei că după prima ședință nu au pierdut de loc cei 15 cm la care se abonaseră prin contract. Se știe că a fi înșelată în cura de slăbire e mai cumplit decît a fi tradusă în amor.

Li s-a replicat, cu totul neconvîngător, că n-au înțeles. Ce n-au înțeles? Că în contract era stipulat că prima ședință de slendering trebuia precedată de alte 14 ședințe de cultură fizică progresivă. Că a lipsi doar de la una din aceste 14 ședințe îți răpește dreptul de a cere rambursarea abonamentului. Slabă replică — nici o femeie din lume nu va citi cu atenție și în amănunt un contract care le promite o slăbire de 15 cm în talie. Judecătorul le-a dat dreptate. David a fost pus sub urmărire pentru publicitate mincinoasă. E adevărat că anunțurile publicitare ale metodei slendering sint acum mai explicite — dar e prea tîrziu. Așa mor ideile sublime — din teama de a preciza clar și apăsător că sint necesare 14 ședințe introductive pentru a atinge sublimul la care te-ai abonat.

Radu COȘASU

ÎN CIUDA EFORTURILOR

În Pakistanul de est, acolo unde pămîntului și oamenilor le-a fost dat să trăiască tragedia celei mai mari catastrofe a acestui secol, continuă să sosească ajutoare trimise de numeroase țări, printre care și țara noastră, de diverse organizații internaționale. În fața proporțiilor apocaliptice ale dezastrului, eforturile rămîn însă insuficiente. Se apreciază că urmele tragediei vor persista încă mult timp în această țară abia pornită pe drumul dezvoltării economice.

UN MECI ÎNCEPUT PASNIC...

Niciodată nu știi la ce te poți aștepta cînd e vorba de un meci de fotbal. În timpul unei întîlniri între două echipe profesionale din Buenos Aires, Argentina, început, după cît se pare, în cele mai pașnice condiții, în tribune și-au făcut o apariție turbulentă supporterii unei a treia echipe. Înarmați cu un uriaș steag. Prezența lor nu a fost pe placul spectatorilor, care și-au manifestat în termeni conțendenți indignarea. De aici și pînă la intervenția poliției, care a fost nevoită să folosească, pentru potolirea spiritelor, gaze lacrimogene, nu a mai fost decît un pas. Și pasul a fost făcut...

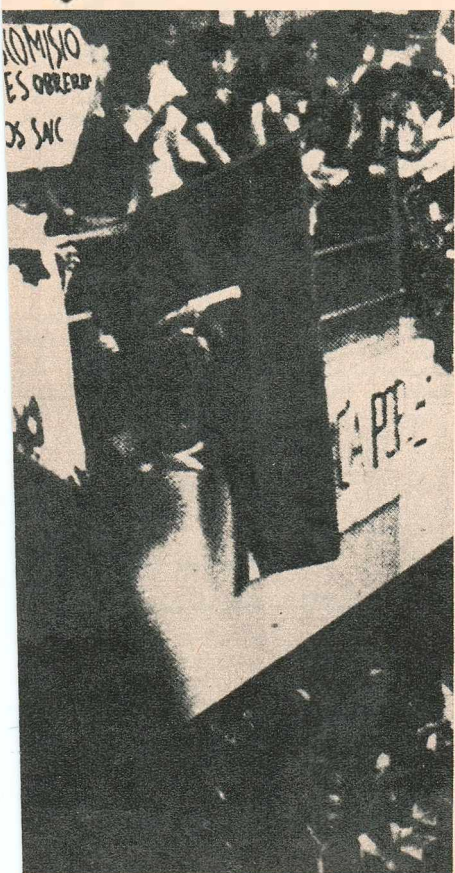
CÎNTA THEODORAKIS

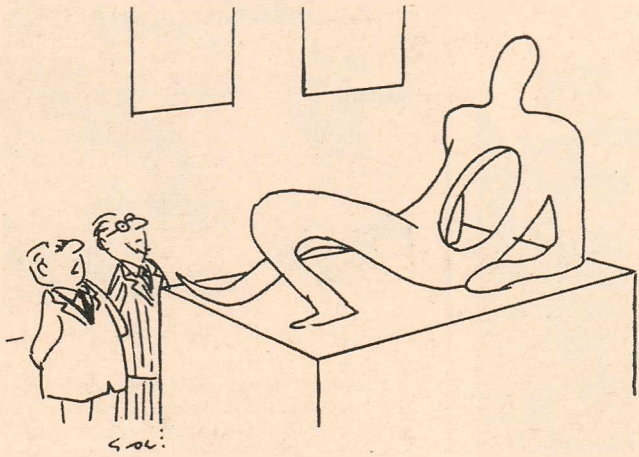
La Muzeul modern din Stockholm, în fața unei săli arhipline de studenți, celebrul compozitor și militant progresist grec Mikis Theodorakis a prezentat cîteva din cîntecele de luptă ale poporului său.

În semn de protest împotriva procesului de la Burgos, doi studenți basci din Londra au declarat o grevă a foamei. În momentul cînd a fost făcută fotografia ei se aflau aici, în fața bisericii St. Martin-in-the-Fields, de două zile.

Universitatea din Madrid. Aici, ca și în toate centrele studențești spaniole, solidaritatea cu cei 16 patrioți basci s-a manifestat cu forță și vehemență.

— De acord cu dv., domnule profesor: e vorba, precis, de un ulcer duodenal...

ENTOMOLOGUL

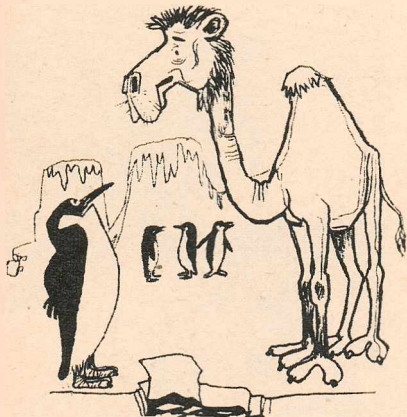
— Să nu te urci în copac cu blănița...

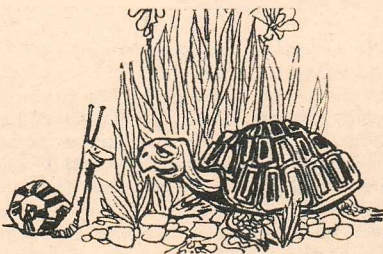
— Cumpărați acest roman polițist de-a dreptul senzational: nimeni nu bănuie până la ultimul rind al cărții că asasinul e nepotul victimei...

— Marș de-aici! Ți-am spus că Hector nu e acasă...

— Veniți de departe?...

— Ce mai fac fiii dv., stimată doamnă? — O, unu' mai grozav decât altu'... Cel mare a ajuns pieptene într-o casă de bogătași, al doilea e brățară la o mare vedetă de cinema, iar cel mic e portăgaretul unui ministru...

LA PESCUIT

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

ORIZONTAL: 1) Crustacei... văzuți în mare — Pește care-și trage numele după forma corpului. 2) Pește care călătorește agățat de burta rechinilor — Oasele din urechea internă a peștilor, care servesc la determinarea vârstei lor. 3) Cind e... mare, e plină de temă — Operațiune făcută heleșteului după seacă pentru a distruge rădăcinile plantelor nefolositoare peștilor, dar mai ales pentru afinarea și amestecarea mîlului cu solul heleșteului. 4) Porție de somn (pl.) — Prefix — Localitate în U.R.S.S. 5) Idem — Pești de munte — «Grădiniță» pentru pești. 6) Poet sovietic, autorul poeziei «Se țese zarea rumenă pe-un iaz cu țărmi molateci» — Alt nume dat zglăvoacei. 7) Intrare — Vinătorul de balene din romanul «Moby Dick» de Melville — Ușier! 8) Seamănă cu păstrăvul — Ca oasele craniului la pește. 9) Cîrlige mari pentru pescuit — Undiță evoluată. 10) Peștii cei mai lacomi — A termina. 11) Tăvălit prin usturoi — în anturajul peștilor de apă dulce — Rampa de lansare a lansetei. 12) Nume generic dat peștilor mici, sau alt nume

al carasului — Cîrlige rudimentare. 13) Plase de pescuit de mărimi și forme variate... — ...și o alta, în formă de sac prins de o prăjină.

VERTICAL: 1) Peștii preferați la... protap — Țesătură pentru prinderea peștilor. 2) Cit ai zice pește — Fenomene vizuale. 3) Pictor român, autorul tabloului «Luntraș pescuind cu undița» — Stirnit. 4) Puțin... borș de pește! — Crescătorie de pești — Rac... neumplut! 5) Curelușă de meșină — Cultivator de in — Raci... claipe peste grămadă! 6) Comune la pești și păsări — Un os anumit. 7) N-are balta... apă — Singur-singurel (fig.). 8) Loterie — Acompaniament — Doctor (abr.). 9) Argument (fig.) — Interjecție — Pești de regim. 10) Pești cu siluetă — Pești ai căror solzi sînt întrebuințați la fabricarea perlelor artificiale. 11) Insulă pe coasta Asiei Mici — Șeful pescarilor. 12) Întrebare — Ca peștele (fem.) — Prezent. 13) Legumă — Asfixiere în apă.

Mihai PĂTRAȘCU

Dicționar: IRTA, IRA, IMA, ICARIA.

Dezlegarea careului «ALA-BALA-PORTOCALA» apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) GALAȚI — SOSEA. 2) ORANJ — BARTOK. 3) EGEE — FELII — E. 4) TH — MALTA — UIE. 5) HERO — O — TILL. 6) EZ — NERVA — ELA. 7) ITALIA — ATOL. 8) O — O — ADIERE — A. 9) PALIDA — RO — AB. 10) ELENA — RAMURA. 11) RADA — RUTA — AL. 12) ANO — VINETICA.